

Hänen salaisuutensa.

Novelli.

Saksaksi kirjottanut

Henny Ochmke.

Länsi-Suomelle suomensi

F. H. B. Lagus.

Osuuskunta Länsi-Suomi r. l., Rauma.

Raumalla,
Osuuskunta Länsi-Suomen r. l. kirjapainossa, 1911.

E n s i m ä i n e n l u k u .

He istuivat yhdessä etukannella pienessä somassa höyrylaivassa, joka tekee säännöllisiä matkoja joka päivä lähtien vanhan tuomiokirkon luota vastakkaisella rannalla oleviin merikylpypaikkoihin.

Heidän edessään oli iso metallinen laivan soitto-kello, jonka kiiltävään kylkeen puolipäivän aurinko kuvastuu; heidän takanansa on iloinen naureskellen meluava ihmisjoukko.

Syyskuun taivas täynnä kesän kirkkautta kaareutui pilvettömänä majesteetillisesti vehreän sinertävän meren lakeuden yli.

Tyynenä ja rauhallisesti liukuen kuin joutsen veden pinnalla halkasi tuo soma höyrypursi keveästi läikkyvät laineet, jättäen sivullensa mehevän vehreitä rannikoita, ihania maataloja ja siintäviä mäkirinteitä.

Vielä viehättävämpi näköala avautui aukean, välkkyvän päivänpaisteessa kimaltelevan veden yli kauvas vastakkaisille rantakunnaille.

Mutta etukannella istuva komeasti puettu nuori mies tuskin huomasi koko auringon loistetta ja veden

kimaltelemista. Hänen suuret siniset silmänsä katse-
livat herkeämättä hänen seurassaan olevaa naista.

Kuinka soma hän taas olikaan! Miten omituisesti
puoleensa vetävä yksinkertaisessa valkoisessa villa-
kankaisessa puvussaan, joka niin tiviisti ja ihoa myö-
ten mukautui verhoamaan hänen nuoruudesta puls-
keata vartaloaan.

Nainen oli noussut seisoalle; pitkävartaloisena tä-
mä ulottui hänen olkapäänsä tasalle.

Tuulenhenkäys leikillisenä hyväili hänen vaaleata
otsalla riippuvaa hiuskutriansa. Punanen auringon
varjostin heitti niin elokkaan varjon kapeille kalpeil-
le kasvoille.

Hienopiirteisen ulkohahmon silmäkulmien sulo-
muotoisen kaarevuuden, paljoa tahdonlujuuutta osot-
tavan posken, silmät, jotka niin ikävöiden katselivat
välkkyvän vedenpinnan yli, puoleksi avoimen suun,
joka näytti ikäänkuin janoten hengittävän sulotuok-
suista ilmaa — kaikkityyni veti Horst Bentinck itse-
sä yhdellä ainoalla pitkällä katseella.

Ja kuta enemmän hän syventyi katselemaan kau-
niita piirteitä noissa kasvoissa, jotka ilmaisivat niin
paljon lapsen viattomuutta ja niin runsasta tuskien

kypsentämää elämän kokemusta, sitä enemmän näytti hänestä mahdottomalta, että hän laskisi hänet pois luotansa.

Ja kumminkin täytyi niin tapahtua! Nainen tahtoi niin ja vaati sitä.

Sanomattoman viehättävän seurustelun viimeisten viikkojen aikana oli hän hankkinut itselleen ai-noastaan sillä tavoin, että hän antoi sanansa pantiksi siitä, ettei hän koskaan etsisi tuota naista eikä vaivaisi häntä millään kyselyllä.

Tänään hänestä näytti kaikki ihanalta unelmalta; mutta se unelma oli täynnä elämää, täynnä onnea ja sen sisällystä hänen oli mahdoton unhottaa.

Melkein joka päivä olivat he tehneet tämän laivamatkan.

Ilman mitään edeltäpäin tehtyä suostumusta he tapasivat toisensa täällä laivan etukannella; puhumatta sanaakaan edeltäpäin he kylpemisen jälkeen joivat mokka-kahvinsa rantakadun varrella olevassa konditoriassa, käyskelivät sitte edestakaisin varjoisia metsäpolkuja myöten taikka kohisevilla meren rannikoilla hauskaasti keskustellen ja illalla kuuvalon hopeaisessa hohteessa he jälleen laivalla menivät ta-

kaisin vanhan hiippakunnan pääkaupungin ainoaan hienoon ravintolaan.

He eivät tienneet mitään toisistaan; pakinoivat tavallisimmista jokapäiväisistä asioista ja kumminkin — mikä sopusointuisuus ja yksimielisyys vallitsi heidän aatteissaan ja heidän tunteissaan! Tuhannessa eri pikkuseikassa se oli näyttäytynyt.

Alussa kreivi Bentinck ei edes tietänyt tuon naisen nimeä, kunnes hän kylpyvierasten nimikirjasta sai tietää tämän olevan rouva Ella Stern.

Ella Stern!

Sitä nimeä kreivi Bentinck ei voinut kärsiä.

Niin jokapäiväiseltä, niin proosalliselta se hänestä tuntui ja niin vähän se näytti sopivan tuon naisen ulkonaisen esiytymisen yleveyteen; sillä huolimatta kaikesta ulkopuolisesta vaatimattomuudesta, ympäröi häntä joku selittämätön, en tiedä mikä, ominaisuus, joka ehdottomasti kuuluu oikealle ylimysnaiselle.

Hänen käyntinsä, jokainen liikunto, pään ylevä asento, ennen kaikkea hänen käsiensä hahmo ja muodostus, hienosti muodostuneet sormet kaarevine sinertävän hohtavine kynsineen ja hienoine tum-

mine suoninensa lumivalkosen kuultavan ihon alla osottivat kaikki ylhäistä syntyperää.

Horst Bentinck vaipui mietteisiinsä niin hartaasti, että hän punastui niinkuin kiitosta saanut koulutyttyö kun hänen ajatustensa esineen ääni hänen vieressään lausui:

„Eipä tosiaan ole mitään arvokkaampaa, sielua ja ruumista virkistävämpää kuin tällainen raikas syyskuun päivä! On aivan kuin luonto vielä kerran tahtoisi säteillä kaiken tenhoavan viehkeytensä että me siitä kokoisimme rohkeutta kestääksemme koko pitkän talven jähmettymistä. Minun mielestäni ei mikään vuoden aika näytä olevan omansa ihmissydäntä niin kohottamaan yli turhan katoovan nykyisyyden kuin syksy. Sen puheesta oppii antautumista, hiljais- ta kärsimistä.

„Kätkettynä sydämeesi salassa
pysyköön menneen ilon pyhä muisto.
Jos vielä sulle välkähtääpi päivän loisto,
niin pidä sitä taivaan lahjana.“

„Teillä on, arvoisa rouva, varsin onnellinen tapa huomata kaikissa asioissa valopuolia. Kaikissa ta-

pauksissa syksy on miettimisten ja jälkikatsauksien aika. Ja ainoastaan tyydyttävä lopputulos, tietoisuus siitä, että on saavuttanut mitä on etsinyt, voi meitä auttaa pääsemään yli alakuloisuuden mieluisimman vuoden-ajan. Minun täytyy tunnustaa, arvoisa rouva, että tällaiset kirkkaat, auringon paisteiset pyhäpäivän hiljaisuutta huokuvat syksypäivät aina saavat minut vakavalle tuulelle. Te puhutte katoamisesta ja kuolemasta, eroamisesta ja toisensa välttämisestä. Runoilija Geibelin sanoja täytyy alakuloisesti valittaen minunkin toistaa:

„Nyt maassa ratiseepi kellastunut lehti,
Vaan missä silloin olen kun taas kevät ehti?
Oi! olen armaan luota kaukana kenties.
Mut milloinkaan en ole onnellinen mies!

„Ihana ilma näyttää tosiaan, herra Kreivi, vaikuttavan masentavasti teidän mielenlaatuunne“, vastasi nainen hänelle hienosti ivaten. „Tehän rupeatte helätunteiseksi ja siteeraatte Geibelin runoja. —“

„Se on kaino yritys saada teille puhua suuni puhtaaksi“, virkkoi kreivi innokkaasti. „Minä tahtoisin antaa teidän aavistaa miten vaikeaksi minulle tulee

pysyä sanassani, jonka annoin teille, vaikka minusta näyttää ihan uskomattomalta, että tämä olisi viimeinen kerta jolloin me kohtaamme toisemme! Että te minut seurastanne erotatte niinkuin suuren lauman matkatuttavuuksia, joiden kanssa vielä tänään vaihdetaan mitä ystävällisimpiä sanoja, mutta huomenna ei enää heille omisteta ainoatakaan muistoa.“

„Te erehdytte, herra Kreivi“, kuului vastaus; „Minun on teitä kiittäminen kovin monesta mieltäkiinnittävästä hetkestä, varsin usein osotetusta ritarillisesta suojeluksesta, etten teitä jälkeinpäin säilyttäisi pysyvässä muistossa. Tosin minun jokapäiväinen toimintani on liian tarkoin määrätty voidakseni pitkää aikaa käyttää alakuloisiin jälkimuistoihin. Mutta ylipäänsä, herra kreivi, mitäpä Teillä on valittamista. Eihän tosiaankaan ole mahdotonta, että vielä vastedes kohtaamme toisemme. Yhtähyvin kuin täällä, voimme vielä nähdä toisemme jossakin toisessa kylpypaikassa. Minä aion vastedeskin käyttää loma-aikaani — elikkä virkistysaikaani, piti sanoakseni vuorotellen meren rannikolla tai vuoristossa. Kukapa tietää miten likellä taivasta te vielä kerran minut löydätte.“

Nuori kreivi huokasi.

„Vielä te voitte laskea leikkiä,“ virkkoi hän moittien, „sillävälän kuin minä — — Kuitenkin, arvoisa rouva,, — — Horst Bentinckin ääni tahtoi tukahduttaa. Kuinka jokapäiväiseltä, sopimattomalta hänestä näytti tämä puhuttelusana ajatellessaan tuon naisen hoikkaa tyttömäistä vartaloa. — „Jos minä tosiaan voisin jollain tavoin olla teille mieliksi tai hyödyksi — niin olkaa tekin kerran hyväntahtoinen! Teidän armottoman käskynne mukaan tämä on viimeinen päivä joka teille antaa siihen tilaisuuden — antakaa minulle ne pari tuntia, jotka vielä ovat jäljellä vietettävänä tuolla toisella puolella, minulle yksinäni!

Kummastuneina ja säikähtäen sekä ylpeästi torjuen katsoivat tummat silmät häneen.

Mutta Horst Bentinck yhdisti kaiken lämpimän tunteensa, kaiken hienotunteisen kosintansa sinisen silmänsä katseeseen ja miehuullisen täyteläisen äänensä sävyyn:

„Äskettäin te lausuite toivomuksen kerran lähteä oikein kauvemmaksiksi merelle. Ottakaa minut seurakseen! Kauneimman, turvallisimman venheen, mikä vaan löytyy, hankin ja valikoin luotettavimmat soutumiehet.“

Rukoilevaa katsettansa hän ei kääntänyt pois ennenkuin naisenkin silmässä välähti lämpösempi katse.

„Olettepa te herra kreivi todellakin ansainnut palkinnon. Sen lisäksi tekemänne ehdotus on varsin houkutteleva. Sellainen merellä souteleminen on kaikista minun toivomuksistani ihanin. Tietysti Teidän täytyy pitää huolta, että me olemme jälleen palanneet tänne siksi kunnes laiva tekee paluumatkan. Minun matkatavarani ovat jo järjestetyt. Matkan lykkäys ei tule kysymykseenkään. Velvollisuus ei odota.“

Kreivi Bentinck kumarsi niin syvään kuin olisi nuori ruhtinatar häntä kunnioittanut armollisella suosiollaan.

„Minä kiitän Teitä luottamuksestanne, armollinen rouva. Ah, ettepä tosiaan tiedä miten onnelliseksi Te minut teette!“

Merellä liikkui vilkkaasti sinne tänne soutuveineitä ja purjeilla varustettuja pursia, joissa istujat iloisesti tervehtien kulkivat ohi.

Vaaleatukkasia kalastajatyttöjä istui rannoilla ylösalasin käännettyjen ruuhien pohjilla, paikkailivat verkkojansa ja vilkkuilivat uteliaina tuota nuorta ko-

meata paria.

Paljassääriset miehet valmistautuivat lähtemään kalalle taikka raahasivat vaivaloisesti veneitensä aaltojen tyrskyn läpi kuivalle maalle.

Tuhannet leikittelevät valot välkähtelivät hopeanhoitoisten laineitten pinnalla kun ne hiljaa kuohah-
taen vaahtoilivat ja sointuisalla loiskeella läikkyivät veneen laitoja vastaan.

Tasainen vieno tuuli pullisti purjeita. Kylpylaitok-
sen huoneista kuuluui vienosti kaikuvaa soittoa.

He kulkivat eteenpäin ja heidän yläpuolellaan kaareutui pelkkä ääretön ilmakehä, heidän edessään avautui pelkkä meri säkenöivänä loppumattomassa avaruudessaan. Aurinko levitteli heidän eteensä tullelle hehkuvia ruusuja ja missä joku vene viilsi halki aaltojen, missä joku peräsin halkasi vettä, siinä muodostui hehkuvia tuliviivoja.

Sillä välin kun nuoren naisen silmät melkein lapsellisella ihastuksella seurasivat laineiden läikyntää, kalalokkien lentoa, pursien tuloa ja menoa, taisteli Horst Bentinck kieltäytymisen vaikeata taistelua.

Hänen mielestään oli kadonnut kaikki mikä tähän asti oli antanut elämälle sisällystä ja arvoa: ko-

to, vanhempain rakkaus, omaisuus, kunnianhimo, e-teenpäin pyrkiminen — ei mikään hänen mielestään ollut minkään arvoista muu kuin tämä nuori vaaleaverinen nainen, jolle hänen sydämensä sykki jokaisen sykehdyksensä ja jota naista hänen kuitenkin oli aina vältettävä ja jota hänen oli pakko ikipäiviksi karttaa.

Rouva Ella Stern! Rouva! Se oli paljon merkitsevä lyhyt sana — hänelle se merkitsi samaa kuin kaikkien toiveiden ja hartaiden halujen hautakirjoitus.

Ja kumminkin — hänestä näytti mahdottomalta käsittää, että tuo nuori nainen olisi puoliso, että hänen piti tuota ajatella talouden johtajana, emäntänä! Kuinka lapsimainen olikaan hänen poskensa pyöreys. Miten nuo vaaleanpunaset huulet olivat kuin aukeamattomat kukan nuput! Kuinka tuoreilta loistivat hänen hampaansa! Ainoastaan suuret harmahavat silmät tummanruskeiden kulmakarvojen varjossa poistivat noista kauniista kasvoista sen iloisen huolettomuuden, joka kuuluu nuorisolle.

Tällä kertaa nuo silmät loistivat häiritsemättömimmällä ilolla. Auringon säteet välkkyivät viehkeästi hänen komeilla hiuspalmikoillansa. Valkonen

olkihattu oli hänen sylissään. Pitkävartiset hansikkaat oli vedetty pois käsistä ja kapeat sormet leikittelivät narristellen vesipisaroilla, joita roiskahteli veneen reunan yli.

Hänessä näkyi niin viehättävä kukoistavan nuoruuden kuva ja tyttömainen olento, että vanhat päivän ruskottamat kalastajatkin lausuivat leikillisiä komppuheitaan tuosta nätistä „vaaleanverisestä neidistä.“

Kummallista! Mikä salaperäinen arvotus häntä verhosi? Miksi hän kietoi itsensä sellaiseen salaperäiseen lähelle pääsemättömyyteen?

Hän ei milloinkaan puhunut miehestään eikä kodistaan. Hänelle ei postissa tullut ainoatakaan kirjetä. Varmaan hän itse usein kävi postissa. Hän siis itse haki kirjeensä pitääksensä salaisuutensa paremmin salassa.

Mutta mikä hänen salaisuutensa oli? Elikö hän miehestään erossa? Oliko mies näyttäytynyt hänelle arvottomaksi?

Melkein iloinen peljästys tuli nuoren ylimyksen mieleen, mutta sitä seurasi heti syvällisen katkeruuden tunne.

Kenties miehestänsä eronnut rouva? Hän ei koskaan voinut tätä naista viedä äitinsä tai sisarensa luo!

Nuori nainen häiritsi taas hänen mietteensä ja arvelunsa.

„Niinkuin minä jo Teille kerroin, olen minä kasvanut täysi-ikäiseksi maaseudulla. Olen aina luullut, ettei missään ole niin kaunista kuin kotoseutuni vuorten välillä. En ole koskaan toivonutkaan, että meri minulle tarjoaisi sellaista erikoista viehätystä. Se kai johtuu suureksi osaksi siitä, että minä nyt olen asunut korkeiden talojen keskellä ahtaalle suljetuissa huoneissa. Sellaisessa asunnossa ahdistaa mieltä innokas halu vapauteen, rajottamattomaan avaruuteen saamaan laajaa näköalaa äärettömään aukeaan maailmaan. Kenties salaperäinen syvyys ja vesipaljouden selittämätön ulottuvaisuus vielä vaikuttaa lisäksi mieleeni. En tiedä, herra kreivi, käsitättekö mitä minä tarkoitan? Mutta kuta kauvemmaksiksi kuljemme, sitä edemmäksi tekisi mieleni mennä, tuonne kauvas siniseen avaruuteen, yhä syvemmäksi äärettömyyteen tuohon selittämättömään salaperäisyyteen — se houkuttelee ja viittailee luoksensa — — —“

Hurmautuneena katseli Horst Bentinck naisen

vilkkaita kasvoja, jotka tuuli oli saanut ruusun hoh-
teella punottaviksi.

Mutta hän jätti hänen kysymykseensä vastaamatta. Sitä innokkaammin hän tarttui siihen heikkoon johtavaan lankaan, jonka hän huomasi naisen puheessa.

„Elittekö myös nuoruutenne ajan maaseudulla?“
kyseli hän mieli jännittyneenä.

Nainen nyökkäsi vilkkaasti:

„Aina siihen saakka kunnes kaksi vuotta sitten
muutin kaupunkiin. Elämäni innokkain toivomus on
vielä kerran saada asua maalla, mutta tuskinpa minä
näen sen toivoni toteutuvan.“

Hänen kasvojensa ilme oli muuttunut niin vakavaksi ja auringonpaisteinen iloisuus oli niin äkkiä kadonnut, että nuori kreivi moitti itseänsä siitä että hän oli karkottanut hänen iloisuutensa.

Kumminkaan hän ei voinut jäädä puolitiehen. Hänen täytyi toki kysyä yhtä ainoata asiaa.

„Onko siis puolisonne virkansa takia ikipäiviksi kiinnitetty pääkaupunkiin?“

Sydän sykki levottomasti hänen puhuessaan. Levottomuus ja jännitetty mieliala, odottaessa minkä

vastauksen hän saisi, tukehutti melkein hänen hengityksensä.

Mutta nainenkin katsahti häneen suurilla hämmästyneillä lapsen silmillä.

„Minun — miehenikö? — Tietysti!“ virkkoi hän sitte pikaisesti ikäänkuin maltaen mielensä. „Sangen ikävät syyt pakottivat meidät asettumaan Berliiniin. Olenhan totuttanut itseäni pakkoon; yhdeksäntoista ikäisenä ihminen vielä on taipuvainen, jonka voi muuttaa toiseen paikkaan. Ainoastaan kun täytyy nähdä kuinka toiset rakkaat, sydämelle kallisarvoiset henkilöt kituvat ikävöidessään sitä minkä on kadottanut — silloin kärsimys ja taipuvainen Jumalan salliman johtoon tulee niin sanomattoman vaikeaksi. Mutta mihin olen puheissani joutunut? Teidän alakuloiset haaveilunne näyttävät vaikuttaneen salaperäisesti minuunkin. Suokaa anteeksi, herra Kreivi, minä olin jo alkamaisillani Teille surkeata ruikutusvirttä.“

Hän naurahti, mutta se oli naurua, joka enemmän täriseyttävästi liikutti tuota nuorta miestä kuin suuri valitusten tulva.

Kreivi kumartui naisen puoleen lausuen syväällä äänellä puoli-hiljaa:

„Te tahdoitte minun sanani, minä sen annoin ja olen pitänyt sanani. Siitä on jo kulunut kolme viikkoa. Siitä saakka kun Te soitte minulle kunnian saada nauttia Teidän seuraanne ja sanomatonta viehätystä keskustelusta Teidän kanssanne, on minun myötätuntoisuuteni ja mieltymykseni kasvanut niin lämpimäksi ja selväksi“ — hän hengitti raskaasti — „onko tosiaan mahdotonta että minä voisin Teidän ja omaistenne kanssa Berliinissä tulla lähempään seurusteluun, että meidän niin hauskesti alkanut tuttavuutemme. — — —“

Nainen teki äkillisen vastustavan liikkeen.

„Ei, ei, ei koskaan! Meidän seurustelumme jatkaminen edelleen on yhtä mahdoton kuin tarpeeton, herra kreivi. Minun elämäni ura on liian kaukana kreivi Bentinckin elämän tiestä. Minun koko olemukseni kuuluu työnteolle ja ankarimmalle velvollisuuteeni täyttämiselle. Katselkaa mieluummin tuonne, missä taivas ja vesi näyttävät yhtyvän. Aurinko jo menee maillensa — se on muistutus siitä, että meillä on syyskuu käsissä.“

Nainen käänsi katseensa jälleen etäiseen kaukaisuuteen.

Mutta kreivi Horst näki, että suuret kyynelpisarat riippuivat hänen silmänripsissään ja että kaikki ruusunpuna oli kadonnut hänen poskiltansa.

Kun hän tunsu miten tämä huomio häntä liikutti, käsitti hän myös kuinka tuo nainen oli tullut hänelle kallisarvoiseksi.

„Minun täytyy totella teitä,“ sanoi hän vaivaloisesti hillityllä äänellä. „Yksi kysymys vaan, yksi ainoa kysymys! Minä pyydän Teitä! Jos kerran sattuisi tapaus, joka poistaisi sen esteen mikä on meidän välillämme — saanko minä sen sitte tietää, voinko ylläpitää itseäni sillä toivolla, ainoana lohdutuksena mikä jää jällel- le näiden viikkojen unelmista?“

„Sellaisia tapauksia ei ole odotettava eikä toivottavakaan. Meidän välillämme ei ole mitään ihmeellistä, salaperäistä — elämä velvollisuuksineen ja koettelemuksineen se on joka minut erottaa kreivi Bentinckistä.“

Hitaasti, ikäänkuin hän olisi tahtonut ensin koetella totteliko hänen äänensä hänen tahtoansa, virkkoi nainen sitten jonkun sanan erällänsä.

„Minä unohdin,“ lisäsi hän sitte pikaisesti, „mikä tärkeä osa sattumalla on ihmisten kohtaloissa. Jos sat-

tuma meidät kerran Berliinissä jouduttaisi kohtamaan toisemme — niin tarkka vaiteliaisuus — ei mitään muistoa — „syyskesän unelmastamme.“

Horst Bentinck tahtoi vielä lausua jotakin vastineeksi: Mutta hän näki miten tuon nuoren naisen kasvot vavahtelivat, miten niistä kaikki väri oli paennut, kuinka hänen silmänsä olivat jäykistyneet ja tuijottivat suurina, kuinka suurta tuskaa hän tunsu — ja se sai kreivin pysymään ääneti.

Ilta lähestyi lähestymistään. Yhä alemmaksi laskeusi auringon kehä. Sen viimeiset säteet loistivat vaan viistosti. Laine toisensa jälkeen vastaanotti nuo säteet ja välkytti niitä tuhatkertaisesti takaisin. Valo sattui mereen kuin hehkuava tulen liekki. Vedet kohisivat kuin itkun nyhykytyksissä.

Peljästyksen pöyristys liikkui läpi luonnon ja kumpasenkin nuoren ihmislapsen sydämissä.

He näkivät vielä miten tuo tulipunainen pallo sinipunertavaan väriin sukeltaen, ruusun ja kullanväristen värituntujen ympäröimänä kapeni kapenemistaan kunnes se tykkänään vaipui pois näkyvistä.

Horst Bentinckin mielestä oli kuin hänen elämänsä olisi vajonnut näkymättömiin tuon naisen muka-

na.

Toinen luku.

„Ohoi, Bentinck! Mihin nyt niin kiiruusti?“

„Hyvää päivää, Barnowitz! Sepä oli hauskaa, että vielä tapaan Teidät! Minun täytyy vielä tänään lähteä kotiin. En olisi voinut enää tulla tapaamaan Teitä.“

„Eihän toki liene mitään erityistä tapahtunut?“

„Jumalan kiitos, ei ole. Minun vaan täytyy ilmentyä kotiin yhtä päivää aikaisemmin, kun minulla matka-arkussani on kätkettynä joululahjoja. Minulla on semmoinen joukko asioita toimitettavana — Leporellon tunnettu pitkä lista on vähäpätöinen rahtunen vaan minun sisarteni luetteloon verraten — että minun tosiaankin täytyy tarkoin säästää aikaani.“

„No jäähyväispikarin me aina kumminkin voimme vielä kilistäen tyhjentää,“ kutsui parooni, samalla vetäen ystävän käsivarren kainaloonsa. Me kuljimme pitkin Unter den Liuden-katua ylöspäin. „Oivallinen talvipäivä on saanut koko Berliinin asujamiston jalkeille. Katsokaapa toki mikä viehättävä sulous täällä on nähtävänä ruumiillisessa hahmossa; miten ihanat ruusut on kätkettynä valkosten harsopeitteiden taakse!“

Horst Bentinck jäi viivyskellen seisomaan.

„Oikeastaan minun täytyisi antaa kieltävä vastaus — —“

„Mutta vastoin tavallista Te nyt kumminkin tulette mukaan,“ nauraskeli parooni. „Sitäpaitsi nyt on aamiaisen aika. Minulla on tällä kertaa tavaton halu päästä kelvollisen ruokavadin ääreen, — mitäs kun — eilenillalla vähän liiaksi — myöhästyin.“

„Mutta sanokaas, miksi ette ollut Hainburgien luona?“ kysäsi parooni Barnowitz sitte kun he olivat päässeet istumaan somasti katetun pöydän ääreen lähelle akkunaa, josta he voivat nähdä vilkasliikkeistä katua pitkin. „Siellä oli sangen somaa! Ihan tosiaan, uskokaa pois, vaikka katselettekin noin epäilevän näköisenä herra kreivi. Minä olen siellä tehnyt suuren tuttavuuden — —“ Barnowitz hiljensi ennestään vähän käheän äänensä tuttavalliseksi kuiskaus ääneksi ja rakastuneen silmäin iskuja vilkuttaen hän painoi suukkosen omille hyppysillensä. „Te olette kreivi Bentinck tehneet suuren laiminlyönnin.“

„Pyh, minä en paljoakaa ihastu niistä tuttavuuksista, joita oppi tuntemaan Hainburgien luona, rakas parooni,“ vastasi Horst Bentinck torjuen. „Niissä tut-

tavuuksissa on liiaksi hienon hienoutta, hyvä ystävä!“

„Sen Te lausutte niin happamalla naamalla, että melkein rupeaa Teitä uskomaan“, vastasi ystävä, „Mutta kumminkin“, — Barnowitz kohotti silmäkulmiaan ja likisti silmälasiaan lujemmalle — „Mitä varten Te käännätte sinisilmienne tulisen katseen niin hartaasti tuonne kadun toiselle puolelle?“

Nuori kreivi oli äkkiä hypähtänyt seisoalleen ja rientänyt kadulle. Yhtä nopeasti hän palasi jälleen takaisin päästään kuuluvan huokauksen ja istui jälleen paikallensa.

Taasen erehdys, kun hänen näkemänsä henkilö pikapäisesti katsoen näytti samannäköiseltä kuin se, jota hänen kaikki toivonsa ja etsintänsä tarkoitti.

Yhdessä henkäyksessä hän joi koko lasillisen Chambertin-viiniä, huokasi pari kertaa syvään ja raskaasti — sitte hän katsoi ystävänsä silmiin kauvan ja tutkivasti.

Tuon nuoren elostelijan kellahtavissa kyllästystä osottavissa kasvoissa olivat ruskeat isot koiran uskollisuutta näyttävät silmät ainoat, jotka vetivät mieltymystä puoleensa.

Mutta noihin silmiin luottaen Horst Bentinck teki

päätöksensä.

Tuota monissa iloisissa hetkissä mukana ollutta monivuotista seurakumppania hän nyt tahtoi koetella millainen osaaottava ystävä hän olisi. Paroonin hyvä onni kaikissa rakkauden asioissa oli tullut sananparreksi. Ehkäpä siitä tuli heijastus hänenkin osaksensa, kun hän liittyi ystäväänsä.

„Barnowitz,“ alkoi hän puhua, „onko Teillä aikaa ja oletteko sellaisella tuulella, että kerran kuuntelisitte vakavaakin puhetta minun puoleltani, että Te tahtoisitte osottaa minua kohtaan suosiollista mieltä — hm — arkaluontoisessa — minulle sangen tärkeässä asiassa?“

Parooni katsahti häneen hullunkurisen peljästyksen ilme kasvoilla.

„No mutta rakas herra kreivi! En minä Teitä enää tunnekaan! Kuinka juhlallisesti Te alatte puheenne! Ja silmäyksenne ilmaisee ihan maailmantuskaa! Minä tunnen itseni onnelliseksi jos voin teitä palvella. Mutta en tiedä millä tavoin sen voisin tehdä? Rahallisia huolia Teillä ei tule kysymykseenkään. Ette te ryyppää; ette kajoa kortteihin; rakkaus-asioissa Teitä suojelee Teidän kylmäverinen luonteenne — —“

„Rakkaudenseikkailut jokapäiväisessä tavallises-
sä merkityksessä, eivät tosiaankaan ole minua vielä-
kään rasittaneet,“ vastasi Horst Bentinck, jonka pos-
kille nousi hieno puna. „Mutta tämä ei kuitenkaan es-
tä — — tuota noin — hm — —“

„Etsikää nainen! Siis kumminkin?“ huudahti Bar-
nowitz ihastuneena. „Joko vihdoinkin on tullut liiku-
tetuksi tuo niin kylmäkiskoiseksi asettunut sydämen-
ne? Sehän minua erinomaisesti ilahuttaa rakas krei-
vi. Mutta en vaan voi käsittää minkälaatuisia esteitä
on voitu asettaa Teidän tiellenne. Te, suuren sukukar-
tanon omistaja, nuori, kaunis ja pulska kuin Apollo it-
se, joka olette saanut kasvatuksen äidiltänne, joka on
ylevähenkisin kaikkien äitien joukossa, — — ja kum-
minkin — —“

„Ja kuitenkin saanut rukkasen,“ valitti kreivi Horst.
Laajoilla piirteillä hän sitte kertoi „Syyskesän unel-
mastansa.“

Parooni kuunteli täynnä osanottoa ja jännitystä.
Hän oli kuin omissa oloissansa. Voi sentään, kun
ei hänelle ollut tapahtunut sellaista!

Kylmäverinen, varovainen, tyyneästi harkitseva
nuori kreivi ei ollenkaan voinut sellaista käyttää hy-

väksensä.

Nuori, kaunis, älykäs, hienokäytöksinen nainen — ilman palvelijaa mukanaan, ilman vanhempaa seuranaista vähäisessä kylpypaikassa kaukana Taka-Pommerissa, — sepä oli tosiaankin mielenkiintoa herättävä juttu!

„No mikä nimi oli tuolla suloisella tuntemattomalla?“ kysyi hän kun kreivi Bentinck oli lopettanut puheensa.

„Rouva Ella Stern“ oli kirjoitettu siihen paperilehteen, jota komeasti sanottiin kylpyvierasluetteloksi. Niinkuin nuppineulaa olen häntä etsinyt kaikissa mahdollisissa seurapiireissä — teattereissa, konserttisaleissa, kirkoissa ja huvipaikoissa. Hän oli musiikkia harrastava — kaikissa laitoksissa, missä musiikkia opetetaan ja harjotetaan olen etsinyt tarkoin; pensionaateissa, naisten kasvatustiluksissa, konserttijohtokunnissa ja kouluissa. Ei missään luettelossa, ei missään osotekalenterissa, ei missään toimistossa tunneta neitiä tai rouva Ella Sterniä. Eikö tämä ole jo epätoivon partaalle joutumista?“

Täynnä sydämellistä osanottoa ojensi Barnowitz ystävälle oikean kätensä.

„Asia on todella vakavampi kuin minä alussa otaksuin. Minä toivoin, ystäväni Bentinck, sydämestäni voivani Teitä hyödyttää. Mutta voidaksensa tällaisessa pääkaupungissa löytää jonkun vissin henkilön, täytyy tosiaan onnellinen sattuma tulla avuksi. Mutta kumminkin — vielä yksi kysymys:

„Otaksukaamme, että hänet löydämme. Saamme- pa ehkä vielä kuulla, että hän on leski, eronnut Sternistänsä, taikkapa vielä paremmin, ei ole koskaan ollutkaan naimisissa, että hän on vaan sanonut itseään rouvaksi ollaksensa rauhassa mielistelijöiltä tahi nauttiaksensa suurempaa vapautta kuin mitä nuorille neitosille tavallisesti sallitaan, j. n. e. j. n. e. — onko Teillä aikomus ottaa vaikkapa porvarillista sukua olevan neiti Ella Sternin — puolisoksenne?“

„Jos hän on avioliittoon vapaa ja minusta huolii,“ huudahti Horst Bentinck innokkaasti, „en tietäisi suurempaa onnea!“

„Te olette siis ilman pelastusta hänestä joutunut hukkaan?“

„Ilman pelastusta.“

„Ja Teidän periaateenne, rakas herra kreivi, Teidän lausepartenne: puhdas aatelisveri“ — onko se ko-

konaan unohtunut?”

Nuoren miehen kasvoille lensi varjo.

„Se on unhotettu“, vastasi hän.

„No siinä tapauksessa — toivotan sydämestäni onnea,“ virkkoi parooni vakavana; „ja vastaanottaa minun vakuutukseni, etten minäkään jätä mitään keinoa koettelematta löytääkseni tuon helmen tämän miljoonakaupungin salaperäisestä merensyvyydestä.“

K o l m a s l u k u .

Joulupuuhat ja ihmisten kiireelliset touhut ovat ohitse. Vanha vuosi on loppumaisillaan. Tuttavallisissa perhe-piireissä vallitsevat tarkasteleva jälkikatsaus ohimenneisyyteen, hiljainen iloitseminen sen muistelmista ja miellyttävä levähdys kaikkien ponnistusten jälkeen. Mutta julkisessa ja teollisuuselämässä vallitsee lisääntynyt toimellisuus, jonka vuodenvaihde aina tuo myötänsä.

Behrenstrasse-kadun varrella veljesten Fromanien yhtä komeasti sisustetussa kuin avarassa liikehuoneustossa silloin toiminnan laineet kuohuivat korkeammalla kuin muulloin koko vuoden kuluessa.

Uupumatta silloin virkailijat pysyvät paksujen laskukirjojen ääressä hoitaen raskaita velvollisuuksiansa.

Otsat rypyissä ja katseet totisina seisovat kirjanpitäjät selkä kumarassa pulpettiensa ääressä. Toimiston päällikön ääni kuuluu terävämpänä ja tarkemmin painostettuna kuin muulloin; useammin kuin ennen katselee prokuristi uuden uutukaista taskukeloa ja herra kauppaneuvoksen vaunut ovat jo melkoi-

sen ajan olleet vartoomassa pylväillä koristetun etehisen edustalla.

Kaikesta puuhasta huolimatta vallitsi etuhuoneessa ylhäinen hillitty äänettömyys — sillä paksut kookosmatot vaimensivat kaiken astumisesta syntyvän kolinan — mutta sivulla olevasta melkoisen isosta huoneesta kuuluu ratisevaa ääntä, jonka silloin tällöin keskeytti joku hiljainen helähdys; siellä oli kirjoituskoneen työ paikka ja sen takana ammattikuntaan kuuluvan pikakirjurin istuin.

Väsymättä nuo hoikat sormet liukuvat näppäimillä; horjahtamatta syrjään päin silmät tarkastelevat pikakirjotuksia, jotka asetettuina vähän syrjään pienoiselle pulpetille ovat lehti erällään puhtaaksi kirjoitettavat.

Vihdoinkin uutteran kirjottajan vaaleahiuksinen pää kohoaa pystyyn.

„Lieseke!“

„No mitä, Neiti?“

„Tässä nämä kirjeet herra Schröderille; nämä kaksi prokuristille. Nuo puhtaaksi kirjoitukset englantilaiselle kirjeenvaihtajalle.“

Viereisen pöydän ääressä kirjeiden kopioimisessa

työskentelevä vanha palvelija tulee neidin luo.

Varovasti hän asettelee kirjeet päällekkäin ja arkkipaperit toistensa päälle kirjesalkkuun.

Säälivällä katseella hän vilkasee nuoren pikakirjurineidin kalpeisiin kasvoihin, jotka osottavat melkoista väsymystä.

„Kylläpä tänään taas on hurja työnteko: vai mitä arvelette, neiti?“

„Panitteko myös silkkipaperia puhtaaksikirjotettujen paperien väliin?“ kysyi neiti ystävällisesti nyökäten. „Etteivät ne vaan tuhrautuisi. Tiedättehän, muistutukset aina tulevat minulle!“

„Tuhrautuisiko? Ei, neiti, sellaista ei toki tapahdu. Sellaista ei enää tehdä. Nyt minä jo osaan pitää näitä uudenaikaisia kirjoituksia. Alussa — niin silloin ne kyllä tuhrautuivat pahasti. Nämä vanhat korvani — Lieseke osotti isoja kuulovehkeitään — ovat saaneet kuulla monta muistutusta. Kukapa tuollaisia kirjoituskojeita ennen tunsikaan? Voi mitä tämmönenkin minun kaltaiseni on saanut ennen kirjottamalla raapustella kokoon! Mutta nyt — tuohon vaan pistetään paperi sisään — napsutellaan kirjaimiin vähän sinne tänne ja siinä on valmis koko kirjoitus. ja

miten hienoksi kaikki tuleekin. Ja somaksi ulkonäöltään! Se on niin selvää lukeakin paljon selvempää kuin nuo Teidän harakanhyppynne tuossa pikakirjotuksessa — hän vilkuili pikakirjotukseen, jossa oli siisti lyijykynällä tehty päällekirjotus — siinähan on vaan pelkkiä viivoja, pisteitä ja koukeroita! Se vaan on minusta arvaamaton kumma, miten neiti tuosta saa selkoa ja noin sukkelaan sen osaa naputtaa paperille. Semmoista ei meikäläinen enää voisi oppia. — Lie-seke pisti sormihaarukkinsa pörröiseen mustanharmaaseen tukkaansa — kunhan vaan ei rupeaisi sormianne pakottamaan tuo alituinen naputteleminen, nehän ovat niin hoikat ja hennot — —“

„Minä pyydän, neiti, tehkää hyvin ja kirjoittakaa!“ kuului äkkiä ääni, joka sai vanhuksen oitis poistumaan.

Kaksi ranskankielistä kirjettä saneltiin ja seisoen pulpetin ääressä pikakirjurineiti ne pani paperille.

„Marseilleen menevä kirje minun tarvitsee saada oitis,“ huomautti kirjeenvaihtaja, pitkä kellertävähoinen oikean ranskalaisen näköinen herra. „Kävisikö se laatuun?“

„Tietysti, jos se kerran on tarpeen. Tosin mulla on

vielä koko sievonen joukko kirjeitä suoritettavana.“

„Minä olisin siitä teille erittäin kiitollinen“, virkkoi herra tehden pienen kumarruksen mutta katsoen ihailevin katsein sitä kauvemmin aikaa tuota nuorta tyttöä.

Tämä istahti heti kirjoituskoneen ääreen. Muutaman minuutin kuluttua Marseilleen menevä kirje oli siisteillä kirjaimilla luettavana valkosella paperiarkilla.

Painahdus sähkönappulaan kutsui ukko Lieseken saapuville ja tämä vei kirjeen heti allekirjoitettavaksi.

Minuutti seurasi toistansa ja tunti kului tunnin perästä.

Lieseke oli jo kuluttanut suuret röykkiöt makkarapalasilla päällystettyjä voileipiä; myöskin pikakirjottajaneiti nakerteli silloin tällöin kuivia cakesleivoksia sallimatta tämän kuitenkaan keskeyttää hänen tointansa.

Vähitellen pikakirjoitukset alkoivat vähentyä.

Ahkerä naiskirjuri paraikaa puuhasi erään varsin monimutkaisen englanninkielisen kirjoituksen suorittamisessa, joka vaati koko hänen tarkkavaisuutensa, kun Lieseke saapui astua tallustellen tavattoman

tärkeänäköisenä, asettui hänen lähellensä ja rykäisten karhean kurkkunsa selväksi alkoi puhua lausuen painostavan koron jokaiselle tavulle:

„Herra kauppaneuvos káskee pyytämään, että neiti Stern hänelle soisi kunnian saapua hänen puhelensa ja sitä varten tahtoisivat vaivata itsensä tulemaan hänen yksityiseen kabinettihuoneeseensa.“

Lieseke veti niin pitkän henkäyksen kuin hän olisi pitänyt tunnin kestävän puheen.

„Niin, neiti, sillä lailla hän sanoi ihan tarkalleen; minä panin jokaisen sanan mieleeni“, vakuutti hän kun huomasi pikakirjoittajan vähän kummastuneena katsovan.

Tämä nousi seisoalleen ja huokasi.

Tavattoman ankarana peljätty esimies oli tosin häntä kohtaan harvinaisen huomaavainen ja kohtelias, mutta neiti sitä piti itsestään luonnollisena asiana eikä siitä pitänyt sen suurempaa lukua; vaan toiset liikkeessä palvelevat henkilöt siitä aina supisivat keskenään ja lausuivat arvelujansa.

Sellaista kutsua ei kumminkaan vielä kertaakaan ollut hänelle tullut; varmaankin oli nyt jotakin erikoisen merkillistä tapahtunut.

Olipa vahinko, sillä hän oli juuri nyt onnistunut saamaan selkoa eräästä vaikeasti selitettävästä englanninkielisestä pikakirjoituksesta. Varmaan hän saisi taas nähdä ison vaivan ennenkun jälleen saisi tuosta selvän!

Melkein isällisellä hellyydellä Lieseke katseli tuon pitkän hoikan neidin jälkeen.

„On toki ihan surkea vahinko, että noin komean, hienon neidin täytyy täällä kalkutella koko pitkän päivän! Enpä luule, että hänen kehtonsa ääressä olisi laulettu, että hänen vielä kerran itsensä täytyisi ansaita leipänsä.

Niin pehmoset valkoset sormet ja niin hienot sileät kasvot!

Voi sentään! Kunpa vaan ukko nyt ei häntä toruisi, että joku seikka on kirjoitettu nurinkurisesti. Hänellä on muutonkin jo niin surulliset kasvot.

Kaiken kaikkiansa ei hänellä juuri ole valittamisen syytä. Herrat ovat kukin kohdaltaan hänelle ystävällisiä. Ystävällisiäkö? — Hulluuntuneita he ovat kaikki ihastuksesta häneen. Mutta neiti ei katso yhteenkään heistä. Sitä kyllä sopii muistellakin, miten hän reputti tuon möhömahaisen Schröderin! En-

täs tuon keltaisen ranskalaisen, joka alinomaa häntä kurkisteli! Ja neiti ei tee tuon taivaallista!

No, minä vaan toivoisin, että ukko häneltä ei tah-toisi muuta kuin hyvää, ettei neiti yhä vaan katselisi noin surullisin silmin.

Olkoonpa hän vaan niin pilkallinen muita kohta-an kuin onkin, — mutta minua kohtaan hän on ai-na ollut ystävällinen. Hän kyllä tietää, ettei Henriikki Lieseke tule häntä liiaksi lähelle ja jos joku yrittelee jotain sinnepäin, niin joutuu tekemisiin minun kans-sani!“

Sillä välin kuin Lieseke kirjeen kopioimiskoneen ääressä piti tällaisen yksinpuhelun, oli hänen mie-tintöjensä esine jo mennyt kaikkein pyhimpään, s. o. pankkiherran yksityiseen kabinettihuoneeseen.

„Herra kauppaneuvos on käskenyt minut tänne,“ virkkoi neiti kainosti jääden seisomaan oven pieleen.

Pankkiiri, joka kädet selän takana katseli ulos-päin, kääntyi äkkiä ympäri kun hän kuuli tuon pehmeän äänen kaiun.

„Minun täytyy pyytää anteeksi, arvoisa neiti, et-tä hetkiseksi olen Teidät saattanut pois toimestanne. Toivoakseni ette pahoin minua rankaise siitä, että —

— jos minä — —“

Pankkiirin ääni tahtoi tukehtua kun hän huomasi miten tytön katseessa oli kylmäkiskoinen ilme.

„Te olette kutsunut, herra kauppaneuvos, minä odotan Teidän käskyjänne,“ virkkoi neiti kohteliaasti ja kainosti niinkuin käskyläisen tulee ja sopii. Mutta hänen katseessaan ja ylpeästi pystöisen pään pidossa ei ollut mitään alamaisuuden merkkiä.

Vaikka hän oli puettu yksinkertaiseen mustaan leninkiin, niin nuori pikakirjuri näytti sellaiselta naiselta, joka oli tottunut käskemään vaan ei käskettäväksi. Kun hän siinä seiso i kauppaneuvoksen edessä, ollen häntä jonkun verran pitempi, näytti hän olevan se, joka suvaitsi laskea tuo nuori miljoonamies puheillensa.

„Elkäähän toki, arvoisa neiti!“ huudahti pankkiiri moittien. „Ei ole mieleeni pälkähtänytkään, kuinka voitte, miten taidatte siis puhuakaan mistäkään käskystä! Minä vaan lausuin nöyrän pyynnön — minä en millään muotoa hoksannut muuta keinoa, — että Te joksikin parin minuutin ajaksi tekisitte minulle kun nian. Mutta — eikö istuta puuta painaamaan? Se mitä minulla olisi Teille sanottavaa, neiti Stern — kauppa-

neuvos katseli ikäänkuin miettien Sormuksita välkkyviä sormiansa — „seisoalla se ei ole suoritettu, ei tosiaankaan. Siis pyydän, istukaa toki!“

Vasta sitte kun neiti epäröiden oli laskeutunut istualle, lykkäsi kauppaneuvoskin itsellensä tuolin ja istui neitiä vastapäätä.

Tuo „nuori“ kauppaneuvos — jota siksi nimitettiin erotukseksi äsken naineesta veljestä, joka vielä oli häämatkalla — oli sangen komea, sen pahemmin jo jonkun verran elähtänyt mies. Hänellä oli nuhteettoman miellyttävät seurustelutavat ja varsin sujuva puhetaito, vaikka se tällä silmänräpäyksellä näytti hänet pettävän.

Levottomana hän tuolillansa väänteli itseään sinne tänne, katseli lihaviiden käsiensä vähän koukeroisia kynsiä, lykkäsi sinne tänne ja selaili päiväkirjoja ja salkkuja, joita oli pöydällä — hänen käytöksestään huomasi, ettei hän aivan pian löytänyt oikeita sanoja ja soveliainta muotoa lausuaksensa sen mitä hänellä oli sanottavaa.

Pikakirjurineidin kasvot sentähden tulivat yhä vakavamman näköisiksi. Hän ei enää vähääkään epäillyt, että kauppaneuvoksen koettaessa huolellisesti ol-

la kohtelias, sillä tavoin miellyttävään muotoon yritettiin verhota joku ankara oikaisu taikka ehkä uhkaava palveluksesta erottaminenkin.

Mutta hän oli itse luonnostaan kaikkien ennakolta suojelemiskeinojen vastustaja; jokainen epäröiminen hänestä näytti inhottavalta.

Vakavasti katsoen suoraan ylen kohteliaan esmiehen silmiin hän siis virkkoi:

„Saanko luvan kysyä, herra kauppaneuvos? Milä tavoin olen aiheuttanut Teidän tyytymättömyytene? Tokkohan minun tarvitsee vakuuttaa, että koetan käyttää kaikki voimani korjatakseni puutteellisuutta tiedoissani — —“

„Tyytymättömyyttäkö?“ keskeytti kauppaneuvos. „Arvoisa neiti, kuinka Te semmoista arvelette? Aivan päinvastoin! Teidän huomiota herättävät tietonne, huolellisuutenne, säntillisyytenne ja tunnontarkkuutenne, jolla työskentelette, on herättänyt ihailua koko liikkeessämme. Yksin meidän prokuristimme, joka on kaikkien naistoimintojen paatunut vihamies, on Teidän kauttanne joutunut aseettomaksi. Teidän vieraskieliset kirjatustapanne, tyylinne puhtaus, Teidän vallassanne oleva sanarikkaus — tuskin

kukaan tahtoisu uskoakaan, että tämän kaiken omistaa nainen, niin nuori nainen“ — pankkiiri teki kumarruksen. „Teillä on siis ihan turha pelko jos luulette, että Teitä odottaisi jotain epämieluisia. Päin vastoin — tuota noin — hm minä toivoisin, mielihyväkseni rohkenen luulla — —“

„Minä kiitän teitä, herra kauppaneuvos kiitoksestanne, joka minun toki ensiksi vasta on ansaitseminen,“ lausui pikakirjurineiti nousten seisolle, „Teidän tunnustuksenne on oleva minulle uusi yllytys keskeyttä kulkeakseni edelleen ahkeran työn ja uskollisen velvollisuuksien täyttämisen tiellä. Jollei Teillä ole muuta käskettävää — niin, minua odottaa vielä joukko kirjeitä, jotka kaikki ovat suoritettavat ennen kello neljää.“

„Oi, ei, arvoisa neiti“, virkkoi pankkiiri vallan peljästyneenä. „Minun toivomukseni eivät suinkaan ole vielä lopussa. Nähkääs minulla on suuremmat vaatimukset kuin Te arvaattekaan. Minä vaan en tiedä, minä — tuota noin — ajatuksissani taistelen päästäkseni selville, onko tämä — ihan oikea paikka missä lausuisin teille — niin vakavan asian kuin se — mikä minulla on sydämelläni. Kenties sallisitte, arvoisa

neiti — minun huomenna päivällisen aikaan tulla puhuttelemaan Teidän vanhempianne?“

Nuori pikakirjurineiti säpsähti peljästyksestä ikäänkuin hän olisi kuullut jotain hirveätä. Kalpeana, silmät suurena hämmästyksestä hän huudahti:

„Ei, ei! Ei koskaan!“ Sen jälkeen neiti ikäänkuin malttaen mielensä, harmistuneena tästä huudahduksesta, joka oli vahingossa päässyt hänen suustaan, puhui nopeasti rukoilevalla äänellä: „Suokaa anteeksi, herra kauppaneuvos. Kumminkin — minä olen orpo. Minä elän iso-äitini turvissa ja hänen — terveytensä tila ei salli vierasten meillä käyntiä. Mutta silloin — iso-äidin nuoruuden ajoissa ei ollut tapana, että nuoret tytöt jättivät kodin suojatun piirin itse ansaitaksensa oman toimeentulonsa. Sitä minun iso-äitini ei koskaan sallisi, hän sitä pitäisi aivan tavattomana ja sopimattomana. Hänellä ei ole aavistustakaan, että minulla on palveluspaikka Teidän liikkeessänne — — Vaikka siis Teidän käyntinne meille tuottaisikin niin suurta kunniaa, niin täytyy minun kuitenkin, säilyttääkseni salaisuuteni, ikävä kyllä luopua tästä Teidän hyvyytenne ja hyvántahtoisuutenne osotuksesta“.

Kauppaneuvos, joka oli enemmän kuullut neidin

pehmeäsointuisen äänen kaikua kuin tajunnut yksityisten sanojen merkitystä, näytti vihdoinkin hoksanneen oikean sanamuodon miten hän toivomuksensa lausuisi julki.

Melkein juhlallisella vakavuudella hän pani viimeisenkin napin kiinni pitkässä lievetakissaan ja liikahutti valkosta kaulahuiviansa ikäänkuin se olisi häntä kuristanut; sitte hän lempeästi painoi nuoren tytön takaisin tuolille istumaan.

„Sallikaa sen vuoksi, arvoisa neiti, että minä siivutan sen tarkan muodollisuuden, joka on järkkämättömänä tapana meidän seurapiireissämme.“ — Omituinen nytkähdys liikahti nuoren neidin suun ympärillä hänen kuullessansa sanat — „meidän seurapiireissämme“. — „Samalla minä myös hartaasti pyydän että tahtoisitte tällä kertaa — tuota noin — olla välittämättä — kuinka sanoisin — meidän keskinäisistä suhteistamme eri asemassa toisiamme kohtaan kauppaliikkeessä. — Minä puhun kavaljeerina naiselle, jolla on minun täydellinen kunnioitukseni ja jota pidän erinomaisen suuressa arvossa ja — tuota noin — neiti Stern, rakas, kallisarvoinen neiti, tahdotteko kuunnella mitä minä nyt tahtoisin sanoa, mitä

minun täytyy sanoa, siinä tapauksessa että“ —

Nuori raharuhtinas taas takertui puheisiinsa. Hänen silmänsä jotka eivät olleet suuret, mutta sen kirkaammat, puhuivat sillä välin sellaista kieltä, ettei sitä voinut väärin käsittää.

Pikakirjurineiti nosti silloin vaalean päänsä vielä pystympään ja rypisti synkkänä silmäkulmansa kokoon.

„Herra kauppaneuvos, tosin minä en voi arvata,“ virkkoi neiti oikein jäisen kylmällä kohteliaisuudella, „mitä yksitysluontoista asiaa Teillä voisi olla jutella minun kanssani. Minä kuitenkin pidän velvollisuutenani kuunnella puhettanne.“

Tuon vielä niin pehmoisen äänen kaiussa ja neidin koko käytöksessä oli tykkänään täynnä samaa jäätävän kylmää torjuvaa ominaisuutta, tuota ylpeä-tä „älä kajoa minuun“, joka ominaisuus juuri oli saanut pankkiirin ihastumaan.

Juuri tuo kylmyys, neidin ylpeä likilaskemattomuus oli ensi hetkestä asti vanginnut naisten hemmotteleman elostajan.

Koko vuoden oli hän taistellut, miettinyt, epäillyt ja koetellut. Kaiken miettimisen ja harkitsemisen tu-

loksena oli sama kuin alussakin.

Koko maan piirissä ei löytynyt ketään naista, joka olisi saman arvoinen kuin tuo neiti, tulemaan kauppaneuvos Edvard Fromanin rouvaksi. Mutta varmaankaan koko maan piirissä tuskin lienee ollut ketään tyttöä, jonka oli yhtä vaikea ymmärtää, yhtä vaikea aavistaa häntä odottavaa onnea, joka vähintäkään kehotusta antamatta kosijalle ja tuntematta yhtään mielenliikutusta sai miljoonain omistajan naimatarjouksen.

Jäykkänä, tuntematta liikutusta hän istui suorana kuin kynttilä. Hänen hoikat kätensä olivat kuin valkoset vahakuvat hänen mustaa pukuansa vastaan.

Vielä minuutin ajan kauppaneuvos ihaili katselemalla noita valkosia sormia, komeata kaulan kaarevuutta, ylpeänmuotoista päätä, joka näytti ehkä liian hienolta tuohon uhkeaan hiustenpaljouteen verraten, joka kohosi kuin kultanen kruunu hienosuonisen otsan yläpuolella. Sitte kauppaneuvos selvästi vapisevalla äänellä sanoi totisesti:

„Se seikka, ettei Teillä ole vähintäkään aavistusta minkälainen tarjous minulla on Teille tehtävänä, ehdottomasti täyttäisi sydämeni syvällisellä tuskal-

la, ellen toivoisi, että tytöille tavallinen kainous, jota minä pidän suuressa arvossa ja kaikin puolin hyväksyn, Teitä estää minua vähän auttamasta tolalle. Neiti Stern! Kallis armas tyttö! Te ette tahdo, että minä arvoisalta isoäidiltänne ensin kysyisin lupaa. Minä käännyn sen vuoksi pyyntöineni, kosintayrityksineni Teidän itsenne puoleen, anoen että Te tuon pienen kätösenne“ — kauppaneuvos oli nousut seisolle nostaaksensa tytön käden huulillensa — „antaisitte minulle ei ainoastaan täksi paljon merkitseväksi silmänräpäykseksi, vaan koko elämänijäksi täynnä suurinta kunnioitusta ja sydämen lämpöä Teitä kohtaan, pyydän Teitä antamaan minulle oikeuden sanoa Teitä morsiamekseni ja jos Jumala suo, sen jälkeen vaimokseni, oman taloni ylimmäisen onnen tuojaksi! Mutta rakas neiti — mikä Teidän on?“

Hiljaa huudahtaen: „Hyvä taivaan Jumala!“ oli tyttö vaipunut takaisin tuolille. Kuolonkalpeana ja silmät ummessa hän oli siinä.

Ennenkuin levottomuudesta hämmästynyt mies ennätti soittaa soittokelloa, oli tyttö jo taas pystyssä jaloillansa.

„Jumalalle kiitos olkoon!“ virkkoi kauppaneuvos

hellätunteisesti. „Voi miten saittekaan minut pelästymään! Minunko sanani Teitä niin säikäyttivät? Eikö Teillä tosiaankaan tyttö kulta, ollut aavistustakaan siitä missä mielentilassa minä olin?“

Pää alas painuneena ja käsivarret riipuksissa tyttö seiso i hänen edessään kuin syntinen tuomiotansa odottamassa.

„En vähääkään aavistanut,“ vastasi hän käheästi ja soinnuttomalla äänellä. „Kuinka minä muutoin olin tänne tullut?“ Ja sitte hän ujosti katsahtaen ylös, jatkoi: „Minä valitan — sydämeistäni — herra kauppaneuvos. Teille olen niin suuressa kiitollisuuden velassa — ja nyt minun täytyy kiittämättömyydellä palkita kaiken Teidän hyvyytenne.“

Pankkiiri katsoi häneen kuin unissaan. Hän ei ollut luullut muuta kuin että ylönpalttinen onni oli saanut tytön pyöryksiin.

„Ettehän toki mahda sanoa, tai tarkoittaa, että annatte kieltävän vastauksen minun kosintaani?“

Tyttö nyökkäsi päätänsä vilkkaasti vastaukseksi.

„Mistä syystä? Eikö sydämenne enää ole vapaa?“

Tyttö kohotti päätänsä ja katsahti häneen tarkastellen ihmettelevällä ja ylpeällä katseella.

Mutta rehellinen surumielisyys, joka näkyi miehen silmistä, näytti tyttöäkin liikuttavan. Ensi kerran nyt loisti vähän lämpöisempi katse tytön suurissa harmaissa silmissä.

„Minä pyydän, antakaa anteeksi vaikka minun täytyy Teille tuottaa pahaa mieltä. Mutta — Teidän mieltymykseenne, joka minulle tuottaa niin suurta kunniaa, en minä voi samalla tavoin vastata,“ lisäsi hän hiljaa.

„Te siis rakastatte toista?“ virkahti pankkiiri äkkiä leimahtavalla lemменkateudella.

Surullisena tyttö ravisti päätänsä.

„Niinpä jättäkää minulle edes toivo, että minun aikaa myöten onnistuisi — — —“

„Ei, herra kauppaneuvos,“ vastasi neiti surun liikuttama, mutta varmasti. „En voi antaa Teille mitään, en luvata enkä jättää jälkeenikään muuta kuin lakkaamattoman kiitollisuuteni tunteen. Innokas, sydämellinen kiitos siitä, että Te minua niin kunnioititte minua edes tarkemmin tuntematta; että te köyhälle kodittomalle orpotytölle osotatte niin suurta luottamusta. En voi Teitä ikänä siitä palkita; mutta Jumalalta minä sitä rukoilen. Hän lahjottakoon elämäne

tielle kaikkea onnea, mitä ihmisen on mahdollinen saavuttaa.“

Niin suloisesti ja viehkeästi kaikui hänen äänensä, niin herttainen ja sydäntä voittava oli hänen katseensa — kauppaneuvoksen oli vaikea käsittää, että hän oli ikipäiviksi kadottanut tuon neidon!

Kultaista ruusuja olisi hän tahtonut sirotella hänen tiellensä; rakkauden ja onnen vaippaan hän olisi tahtonut tuon neitosen verhota!

Kuinka usein hän olikaan mielikuvituksissaan kuvannut tuon viehättävän naisen kaikessa nuoruuden suloudessaan kaunistettuna niillä aarteilla, joi-
ta hänen rakkautensa tahtoi hänelle lahjottaa; tuolle ihanimmalle kaikista kaunottarista! Ja nytkö hänen täytyi laskea tuo neito takaisin vetäytymään katke-
raan raskaaseen työhön, ankaraan palvelukseenko? — Mahdotonta!

„Älkää vielä sanoko hyvästi,“ pyyteli kauppaneuvos; „minä en sitä voisi kärsiä! Niin runsasta onnea olisin tahtonut Teille valmistaa! Olisin tahtonut temmata Teidät pois sellaisesta elämän kohtalosta, joka on niin arvoton Teille! Ja täytyykö minun nyt joutilaana sitä katsella, miten Te palajatte kuivakiskoiseen

työlääseen palkollisen tilaan? Te ette varmaankaan aavista, miten tuskallista minulle oli kun tiesin Teidän olevan sellaisessa! Miten raskaalta minusta tuntui odottaa kokonainen vuosi! Vaan minä toivoin, minä ajattelin, että Teidän piti ensin oppia tuntemaan minut, että tulisitte siitä vakuutetuksi, että huoletti voisitte uskoa onnenne minun käsiini!“

„Teidät olen oppinut tuntemaan, herra kauppaneuvos, jaloimmaksi ylevämielisimmäksi mieheksi. Se tieto, että on kohdannut totisesti hyvän ihmisen, on onnellinen jokaiselle. Muutoin äkää minusta huolehtiko. Työnteko on ainoa, suurin iloni, uskollisin seurani; se minulle antaa, jollei koko elämälle, niin ainakin eri hetkille, sisällyksen. Niin kauvan kun se pysyy uskollisesti sivullani, olen minä turvattu.“

„Enkö minä voisi — enkö saisi tehdä mitään Teidän hyväksenne?“

„Ette ollenkaan mitään. Jumala Teitä siunatkoon hyvän tahtonne tähden.“

Hitaasti ikäänkuin kulkeva hautapatsas lähti neiti ulos.

Kauppaneuvos laskeusi nojatuoliinsa ikäänkuin murtunut mies.

Tuo menestykseen aina tottunut mies, jonka toivomuksista ei yksikään tähän asti ollut jäänyt toteutumatta, ei voinut käsittää, että maan päällä oli semmoistakin, mikä oli hänen mahdoton saavuttaa.

Pikakirjoittaja neiti istui jo aikaa sitte kirjoituskooneensa takana kun kauppaneuvos vihdoinkin rohkaisi mielensä tekemään päätöksen.

Hänen alakuloisen miettimisensä tulos oli käsky, että kaikki oli valmistettava pitempiaikaista molempain liikkeen johtajien poissa oloa varten.

N e l j ä s l u k u.

Tammikuun ensimmäisellä viikolla, eräänä kylmänä kirkkaana aamupäivänä istui Horst Bentinck taas aamiaispöydän ääressä ravintolassa. Hän oli juuri kuullut ystävänsä kertomuksen tämän tuloksettomista ponnistuksista ja nyt hän istui synkkänä sanatonna sanomalehtensä takana. Kun paroonin kaikki yritykset saada keskustelu toimeen, raukesivat turhaan, tarttui tämä ruokalistaan, valikoitsi mieluisen ruokalajin ja tilasi sitä itselleen.

„Ettekö tosiaan huoli mitään näistä oivallisista herkuista?“ kysyi hän näyttäen kreiville ruokalistaa.

Mutta tämä ei vastannut eikä ottanut ruokalistaa-kaan ja kun parooni Barnowitz uudisti kysymyksensä ja katsahti häneen, luuli hän nuoren ystävänsä äkkiä menettäneen järkensä.

Kalpeana, silmät jäykkänä tuijottaen selki selälänsä hän istui kuin kivettyneenä. Hänen sormensa, jotka puristivat sanomalehteä, tutisivat nähtäväksi. Hänen puheensa oli vaan käsittämätöntä lepertelemistä.

„Bentinck! Rakas, paras ystävä!“ huudahti paroo-

ni hypähtäin seisoalle ja kumartuen hänen puoleensa, „oletteko pahoin voipa?“

Kreivi Horst katsahti häneen melkein sieluttomalla katseella.

„Tuossa — tuossa — katsokaa — lukekaa! Herran tähden! Sanokaa minulle, etten minä ole unen houreissa?“

Barnowitz kumartui sanomalehteä katsomaan. Häinkin säpsähti lukiessaan niitä rivejä, joihin kreivin vapiseva sormi osotti.

„Neiti Ella Sterniä pyydetään hartaasti, että hän ilmaisisi tarkan osotteensa tahi myös että hän tekisi hyvin ja kävisi vielä kerran kauppahuoneessamme — on kysymys hukkaan joutuneesta tärkeästä pikakirjoituksesta.

Pankkiiriliike Veljekset Froman.“

„Se on varmasti osotus, joka melkein tuntuu ihmeeltä ja selittää kiihtyneen mielentilanne.“

„Voitteko käsittää — ymmärrätekö?“ huudahti Horst Bentinck sanomattoman kiihkon vallassa.

„Rakas kreivi, minä käsitän kolme asiaa; ensiksi, että tosiaan on olemassa eräs Ella Stern niminen henkilö, että hän epäilemättä asuu Berliinissä ja kolman-

neksi, että hän on Fromanin pankkihuoneen kanssa yhteydessä. Eikö se jo Teille riitä?

„Tietysti, tietysti!“ huudahti kreivi Horst onnellisena. „Mikä sattuma! Jospa aavistaisitte mitä tunsin mielessäni! Minä katselin paperia aivan koneentapaisesti — silloin sattuu silmääni ikäänkuin ilmiönä toisesta maailmasta tuo minulle niin rakas nimi.“

Hän luki uudelleen tuon sanomalehdessä olevan kehotuksen.

„Näettekös, että minä olen oikeassa. Tiesinhän minä, ihan tunsin, että sama ilmakerros meitä ympäröi, että hän asuisi tämän kaupungin rajojen sisäpuolella. Pankkihuone Froman? Se tuntuu minusta ikäänkuin tuttavalta. Eikös se ole — —“

„Täällä aivan läheisyydessä, Behren strasse-kadun varrella — —“

„Sepä oivallista!“ virkkoi Horst Bentinck kavahtuen seisolle. „Niinpä minä lähden oitis.“

„Mutta arvoisa ystävä — armahtakaa toki — sallikaahan, että minä ensin teen puhdasta tyhjää jälkeä tällä vuokratarjottimella. Ja tekin virkistäkää itseänne! Ettehän tiedä laisinkaan, mikä kaikki meitä odottaa. Istukaa nyt ja ryhtykäämme kaikessa rauhassa

miettimään sotasuunniteimaamme.“

„Rauhassako?“ väitteli kreivi vastaan. „Minusta on rauha jo sitte vieraantunut. Jokainen minuutti on kallisarvoinen. Sen sanon Teille, että sydämeni sykkii yhtä levottomana kuin ylimmän luokan kouluoppilaalla ennen tutkintoa.“

„Nyt Te taas, rakas Bentinck itsellenne kuvittelette liiaksi suuria toiveita. Entäpä jos pankkiiri nyt kieltäytyy antamasta selityksiä. Taikka jos tuolla „neiti Ella Sternillä“ ei ole mitään muuta yhteistä Teidän Sterninne kanssa kuin sama nimi?“

Kreivi huokasi.

„Te olette oikeassa, Barnowitz. Mutta — onhan minulla taas uutta toivoa, ja eihän enempää tarvita voidaksensa kärsiä kiusallisen olemassa olonsa.“

„Saisiko puhutella herra kauppaneuvosta?“ kysyi Barnowitz kun he olivat tulleet pankkihuoneuston edustalle.

Lieseke katseli herroja tutkivasti.

„Kyllä hän vielä on kotona,“ virkkoi hän, „mutta en tiedä oikein miten tehdä, Hän on käskenyt, ettei häntä saa häiritä. Hän on lähdössä matkalle.“

Herrat jättivät kumpikin nimikorttinsa käskien jättämään ne pankkiirille mainiten että kysymyksessä oli erittäin tärkeä asia, jota ei voisi lykätä toistaiseksi ja joka olisi muutaman minuutin kuluessa toimitettu.

„Herra kauppaneuvos pyytää astumaan sisälle,“ ilmoitti Lieseke, selvästi suuremmalla kunnioituksella kuin äsken. Herrojen nimet näyttivät häneen vaikuttaneen kunnioitusta herättäen.

„Suokaa anteeksi herra kreivi ja herra parooni,“ virkkoi herra Edvard Froman vastaanottaessaan heidät puheillensa, „että minun on pakko teitä pyytää täällä viipymään niin lyhyen ajan kuin mahdollista, vaikka Teidän käyntinne minulle tuottaakin kunniaa. Tunnin kuluessa minun pitäisi istua junassa. Millä tavoin voin Teille hyvät herrat tehdä palvelusta?“

„Emme tahdo näiritä Teitä tarpeettoman kauvan, herra kauppaneuvos;“ vastasi Barnowitz. „Meidän asiamme on ihan yksityistä laatua. Siihen tarvitaan tarkkaa hienotunteisuutta ja järkähtämätöntä vaivallisuutta. Sentähden emme voineet kääntyä muiden kuin kauppahuoneen johtajan puoleen.“

Pankkiiri teki kumarruksen. Barnowitz katsahti

kreiviin kysyvästi. Kun tämä hyväksyen nyökkäsi, alkoi hän puhua:

„Minä puhun asian lyhyesti. Ystäväni, kreivi Bentinck auf Ebenthal on tällä kertaa — — hm — — omittuisessa tilassa. Eräs nuori nainen, joka on häntä lähellä ja on hänelle erittäin kallis, joutui äkkiä kadoksiin koko maan pallolta. Kaikki etsimiset, kuulustelut ja ponnistelut saada tämä hankala väärin käsitys poistetuksi, ovat tähän päivään saakka olleet turhat.“

„Eräs nainenko?“ kysäsi kauppaneuvos kummatuneena. „Ja minä — kuinka minä sitte olisin tilaisuudessa — —“

Barnowitz otti esiin sanomalehden.

„Se nuori nainen, jota etsimme, herra kauppaneuvos, on saman niminen kuin se, jota Te sanomalehdessä kehotatte tulemaan luoksenne.“

„Neiti Stern?“ huudahti pankkiiri äkkiä heräneellä innostuksella, „Ella Stern?“

„Juuri Ella Stern. Tänne tulimme nöyryimmästi pyytämään, että meille ilmoittaisitte kaikki mitä Te siitä naisesta tiedätte.“

Pankkiiri vielä viivähti vähän.

„Jos neiti Stern pysytteleikse salassa herra krei-

viltä,“ muistutti varovainen liikemies. „tuota noin — niin hän tietystikään ei halua että — — hm! Minä siis en ensinkään tekisi tuon nuoren naisen mieliksi jos minä —“

„Herra kauppaneuvos!“ virkkoi Horst Bentinck nyt innostuneena kavahtaen seisovalle istuinpaikallansa. „Minä ajattelen että minun nimeni toki on takeena siitä, että Te sen verran voitte ilmaista sen salaisuuden, mihin rouva Stern suvaitsee peittäytyä, että sanotte minulle hänen olin paikkansa, missä hänen asuntonsa on. Silmä silmää vastaan hänen kanssansa täytyy kaikki tulla selville.“

Melkein ihmetellen katsoi kauppaneuvos nuoren ylimyksen leimuaviin silmiin. Syvä, sangen syvä huokaus kohosi hänen rinnastansa. Nyt hän tiesi minkätähden Ella Stern oli hänelle antanut rukkaset.

„Ensi tilassa on velvollisuuteni, herra kreivi, Teiltä poistaa väärät otaksumisenne,“ vastasi hän sitte. „Jos tietäisin tuon nuoren neidin asuinpaikan, niin ei minun olisi tarvinnut ollenkaan tuota kehotusta julais-takaan.“

„Ette siis tiedä hänen asuntoansa?“

„En. Se osote, minkä hän ilmoitti tullessansa mei-

dän liikkeeseemme, on väärä. Hän ei ole siellä koskaan asunutkaan.“

„Kun hän tuli Teidän liikkeeseen?“ kysyi Bar-nowitz. „Miten se on ymmärrettävä?“

„Juuri tasan vuosi on kulunut siitä kun meidän palveluksessamme oli haettavana pikakirjurin ja kirjeenvaihtajan toimi.

Opetuslaitos, jonka puoleen käännyimme kysymään soveliasta henkilöä, lähetti meille nuoren neidon. Hän sanoi nimensä olevan Ella Stern, oli käynyt kauppakoulua ja vakuutti osaavansa kaikkea sitä mitä tähän toimeen kuuluu.“

Pankkiiri huokasi. Ja kumminkin hänelle teki hyvää saada puhua edes tuosta neidosta, varsinkin sellaiselle miehelle, joka luki joka ikisen sanan hänen huuliltansa.

„Sen vuoden kuluessa, jolloin hän oli toimivana meidän liikkeessämme, on hän suurimmassa määrässä saanut kiiken ansaitun tunnustuksen koko henkilökunnan puolelta. Hänen eroamisensa tuotti haitteita ikävää jokaiselle.“

„Hänen eronsa?“

„Tammikuun alusta saakka hän ei enää ole mei-

dän liikkeessämme.“

„Oi, miksi annoitte hänen mennä?“ huudahti Horst Bentinck surun vastaamana. „Jospa tietäisitte miten tämä minuun koskee kipeästi!“

Kauppaneuvos taisteli minuutin verran ajatuksiansa vastaan. Sitte hän tuolle ylimykselle, joka sydämensä salaisimman sopukan oli hänelle avannut, lausui katsoen häntä avoimesti silmiin:

„Herra kreivi Bentinck! Te olette osottaneet minut arvoisaksi saada vastaanottaa harvinaisen luottamuksenne. Minä en voi arkailla samassa määrässä antaa Teille vastaluottamukseni. Neiti Stern ei ollut ainoastaan erinomaisen ahkera ja lahjakas; hän oli myös harvinaisen suloinen tyttö; hänellä oli erinomaiset sekä henkiset että ulkonaiset ominaisuudet. — — Mutta mitäpä minä Teille kuvailisin miten hän oli tavattoman kauneuden ruumiillinen ilmiö! Minä häntä pyysin vastaanottamaan minun käteni ja nimeni — hän ne hylkäsi.“

Surullisena huokaillen kauppaneuvos laskeusi alas istuimellensa.

„Moitteiden rasittamana ja täynnä huolia hänen tulevaisuutensa vuoksi,“ jatkoi hän hetkisen kulut-

tua, „sekä neuvottomana millä tavoin voisin häntä palkita, häntä hyödyttää ja auttaa, tartuin siihen keinoon, että sanomalehtiin panin ilmoituksen. Neiti Stern on siinä määrässä velvollisuuksista tarkka, että hukkaan joutunut pikakirjotus varmaan saa hänet saapuville, jos vaan hän tuon ilmoituksen joutuu lukemaan. Minun sijaiseni on saanut määräyksen, että hän neidille ilmaisee minun matkustaneeni pois ja että hän pyytää neitiä jälleen tulemaan entiseen toimeensa.“

„Vielä yksi kysymys“, sanoi parooni; „ainoastaan varmuuden vuoksi. Se koskee tuon nuoren neidin ulkonäköä. Oliko hän vaaleaverinen, solakka ja pitkä. — —“

„Hänen hiuksensa olivat kullan keltaiset, ja hänen vartalonsa ruhtinaallisen komea!“ virkkoi pankkii-ri haltioissaan. „Hänen silmänsä oli tutkimaton kuin meren syvyys; hänen suunsa niin kalpea ja kapeaksi puserunut kuin jos hymyily hänelle ja kauvan olisi ollut ventovieras. Tuhansienkin seassa olisi hänet voinut tuntea!“

„Samaa virttä veisaa tämä ystävänikin!“ sanoi Barnowitz hymyillen. „Me kiitämme Teitä herra kaup-

paneuvos. Mutta millä tavoin saisimme tietää jos neiti vielä kerran tulisi tänne?”

„Minä annan itse siitä tarkat määräykset;“ vakuutti pankkiiri, kohteliaana seuraten herroja ovelle. „Niin pian kun neiti näyttäytyy lähetetään Teille sana, taikka paremmin telefoonitieto. Jyrkkä käsky annetaan, että neiti Sterniä viivytetään minun yksityishuoneessani niin kauvan, kunnes kreivi Bentinck ilmoitetaan saapuneeksi. Ja nyt minä sydämestäni toivotan, että Te tämän asian voisitte yksinkertaisesti ja mutkittelematta suorittaa ja että kaikki väärinkäsitykset selviäisivät! Mutta minä puolestani väistyn pois tieltä. Puolen tunnin kuluttua minä olen matkalla itämaille. Herra kreivi, herra parooni, minulla on kunnia sulkeutua suosioonne!“

Kättä pudistaen erosi ylhäinen ylimys raharuhtinaan luota. Horst Bentinckin mielestä tuntui kuin olisi heidän kummankin välillä jotain yhteistä.

Hän rakasti sitä neitiä! Hän piti huolta tuosta neidistä! Neidin tähden hän vältti omaa kotiansa. Se seikka teki tuon miehen hänelle miellyttävän arvoiseksi.

Viides luku.

„Steinchen!“

„No mitä, armollinen rouva?“

„Kuinka myöhä nyt on?“

„Keko tulee oitis neljä, armollinen rouva.“

„No sittepä kreivitär, pojantyttyäreni, pian tulee kotiin. Joko Gottlieb on kattanut pöydän. Onko hän jo kohtuullisesti lämmittänyt viiniä?“

„Kaikkityyni on tehty armollinen rouva,“ vastasi palvelija omituisella tavalla mutistaen suutansa.

„Katsoppas minua, Steinchen, voinko minä tässä asussa mennä ruokapöytään vaikka vieraitakin tulisi?“

Kamaripalvelijatar, rouva Steinchen katsahti kunnioittavalla silmäyksellä emäntäänsä tarkastellen.

Vaikka ikä ja monet elämänvaiheet olivat piirtäneet paljon ryppyjä noihin kasvoihin, niin huomasi kuitenkin, että niissä oli aikoinansa loistanut erikoinen miellyttävä sulo.

Tuossa korkeassa samettipukuun verhotussa varhatalossa, joka nyt suorana kuin kynttilä oli vanhantyyllisessä nojatuolissa, oli jotakin, joka vaikutti kärke-

västi ja kunnioitusta vaativasti; kellertävän valkosella otsalla, jota ympäröi hopean harmaat hapset, oli kieltämättä ylevyyden leima.

Syvälle painuneet harmaat silmät, joita varjostivat vielä tummat kulmakarvat, katselivat omituisen jäykkänä ja kiillottomina akkunaruutujen kautta ulos, erottamatta ulkomaailmasta sanottavasti enempää kuin sen hohtavan valon, minkä lumikerros levitti kadulla. Se aika ei ollut enää kaukana jolloin nuo aikoinaan niin loistavat tähdet peittyivät yöhön ainiaaksi.

„Kaikki on järjestyksessä, Teidän armonne“, vastasi palvelijatar ja levottomasti epäillen hän sitte virkkoi: „Saanko luvan kysyä, odottaako Teidän armonne vieraita? Minä vaan ajattelin, että — kenties tarvitsisi sytyttää vielä lisää muutamia liekkiä — taikka —“

„Ei suinkaan, Steinchen; en minä odota ketään. Minä vaan hetkeksi unhotin, ettei onnettomuuden ajalla enää ole ketään ystävää, ei edes satuunaista tuttavaa, joka itsensä tarjoo vieraaksi nauttimaan lautasellisen keittoa. Oi sentään, Steinchen, tänään minä niin tarkoin ajattelin sitä, kuinka kova elämäni kohtalo oikeastaan aina on ollut. Lyhyen, pikkuruisen ajan kesti minun onneni. Juuri täällä Berliinissä

minä sain viettää elämäni ihanimmat päivät. Minusta nyt tuntuu tuo ensimmäinen Berliinissä viettämäni talvi ihmeelliseltä unentapaiselta ajalta, täynnä valoa ja ihanuutta. Ikäänkuin loistava kangastus kulkee muistossani ohi kuva toisensa jälkeen. Jaloimman hallitsijan suosion kannattamana minun kaunis ylevä puolisoni kohosi kunnian portaita ylöspäin askel askeleelta. Kun hän oli noussut pyrkimystensä ja meidän onnemme kunnian kukkuloille, vaipui hän aikaisen kuolon kautta hautaan. Minun suloiset pikku tyttäreni — voi kuinka pian he seurasivat häntä. Ja kuitenkin, miten olinkaan hyvilläni, kun poikani, viimeinen onneni, jäi minulle. Vaikka hän ulkonäöltään oli täydellisesti isän muotoinen, ei hän kumminkaan täyttänyt mitä häneltä odotettiin. Miniä, jonka hän minulle toi, — tiedäthän Steinen, kuinka vähän hän minua miellytti, miten suuressa määrässä hän vieroitti minusta poikani sydämen. Järjettömällä ratsastuksellaan, tanssimisellaan ja metsästyksillään on hän itsensä tehnyt syypääksi aikaiseen kuolemaansa ja saattanut nuoren lapsen äidittömäksi orvoksi. myöskin tiedät miten kipeästi se koski poikaani. Hulluksi kreiviksi häntä jälkeen sanottiin. Ja kuitenkin peikkä

suru hänen tähtensä, joka ei koskaan ollut niin suuren rakkauden arvoinen, vei minun viimeisen lapseni kevytmielisyyteen — ja perikatoon, kunnes ei ollut jäljellä muuta kuin — —“

Syvään huokaillen vanhus painoi kasvonsa pitseillä koristettuun nenäliinaansa.

„Teidän ylhäisyytenne!“ pyyteli uskollinen palvelijatar. „Elkää toki itkekö, minä pyydän! Ajatelkaa silmiänne, jotka niin suuresti tarvitsevat säästämistä. Kuinka nuori kreivitär peljästy, jos hän löytää rakkaan isoäitinsä itkemässä. Eihän toki Teidän armonne tahdo että kreivitär Gabriella — —“

„En, en, Steinchen, sinä olet oikeassa kun minua muistutat. Minä en tahdo, että Gabriellan iloinen huolettomuus häiritään. Hänen auringonpaisteinen nuoruuden-ilonsahan on ainoa mikä minua ylläpitää raskaassa surussani. Tosin minä joka ainoa päivä ihmettelen yhä uudelleen miten notkeasti hän on osannut mukautua meidän muuttuneissa olosuhteissamme. Miten haaveilevalla rakkaudella hän rakasti isäänsä, onnetonta poikaani! Ja miten vähän hän on tuntenut tuskaa hänen kuolemastaan, miten nopeasti hän on unohtanut isänsä menettämisen!“

„Oi ei suinkaan! Sitä ei pidä Teidän ylhäisyytenne luulla!“ huudahti rouva Steinchen otsa punastuneena. „Suokaa anteeksi, rouva kreivitär, mutta — koko elämän ikänäni en voi unhottaa sitä parahdusta, joka nuorelta kreivittäreltä pääsi kun hän heittäysi isävainajan ruumista syleilemään silloin kun tämä tuotiin etehiseen, pää lävitse ammuttuna. Mutta nyt ovikello soi, Teidän ylhäisyytenne — —“

„Avatkoon Gottlieb — —“

Mutta vanha palvelijatar jo oli ehtinyt ulos. Hän riensi nopeasti puolihämärän etehisen kautta, missä oli ylen paljon kaappeja ja piironkeja.

„Joko te odotatte minua?“ kysyi pehmeä, sointuinen tytön ääni. Pitkä hoikka hahmo livahti kynnyksen yli, ravisteli lumuhiutaleet vaatteistaan ja lykkäsi päällyskengät kapeista jaloistansa.

Rouva Steinchen katseli ikäänkuin äidin hellyydellä noita kasvoja, jotka nopeasta rappusten astumisesta olivat hiukan punottaviksi tulleet ja joiden puna näkyi kahta vertaa loistavampana kun niitä ympäröi ylösnostetun kreppi-harson kehys.

Toimeliaasti hän ripusti päällysvaatteensa ja hattunsa etehisen naulakkoon ja kiersi lampun sydäntä

korkeammalle.

„Mitä iso-äiti tekee?“

„Oi hyvä Jumala, Teidän ylhäisyytenne, aina vaan kuuluu sama virsi;“ valitti rouva Steinchen sillä välin kun hän jäykällä harjalla puhdisti nuoren neidin vaatteiden liepeitä. „Minä pelkään, Teidän ylhäisyytenne, että käy mahdottomaksi ajan pitkään säilyttää salaisuutta niin ettei se tulisi ilmi. Jos hänen ylhäisyytensä rouva kreivitär aavistaisi että kreivitär Gabriel-la Stenfels-Thalrode tekee työtä ansaitaksensa rahaa, niin luulen, että hän häpeästä kuolisi. Mutta meidän täytyy yhä edelleen varjella sitä tulemasta hänen tietoonsa — —“

Rouva Steinchen ojensi nuorelle emännälle parin puhtaita mansettia ja valkosen pellavaisen kauluksen, joka oli mustan yksinkertaisen puvun ainoa kunnistus.

„Niin täytyy olla, Steinchen,“ vastasi kreivitär lyhyesti ja järkähtämättä. „Asia on sellainen, että meidän täytyy elää, emmekä saa tyyten loppuun kuluttaa korkorahojamme, joita ei olekkaan olemassa muualla kuin isoäidin mielikuvituksessa, Jollen minä ansaitse mitään, niin me kuolemme nälkään tässä jättiläiskau-

pungissa, jossa toinen kulkee kylmäverisenä toisensa ylitse katsahtamatta edes ympärillensä. Antaapa isoäidin minua vaan moittia, pitäköön hän vaan minua huvitteluhaluisena ja itsekkäänä, ei se ole pahin mikä minun on kärsittävänä. Pahempi tieto minulla on kotiin tuoda, Steinchen; hyvä työpaikkani — sitä minulla ei ole enää“.

„Voi hyvänen aika! Kuinka se on tapahtunut?“

„En minä voi sitä niin yhtäkkiä sulle kertoa, vanha ystävä. Mutta elä vaan katsele noin surullisena. Minä olen hyvällä mielellä. Kun minulla on ne tiedot, jotka tämän vuoden kuluessa olen saanut, niin ei minulla ole yhtä vaikeata enää kuin ensi kerralla hankkia työpaikkaa. Jollei tuota loma-aikaa työstä kestäisi liian kauvan, niin ehkäpä tulemme toimeen, vai kuinka Steinchen? Iso-äiti saa hoitonsa ja mukavuutensa melkein kuin tuolla kotona ja me kumpikin — hän ojensi hoikat kätensä vanhalle palvelijattarelle — meillä on työmme ja se tekee hyvää monessa suhteessa. Se suojelee päänvaivoilta ja monilta miettimisiltä. Mutta mitä sinä nyt teet?“

Palvelijatar oli kumartunut noita hoikkia kätösiä kohti ja ennenkun kreivitär oli voinut sen estää, oli

hän kosketellut niitä huulinensa.

„Ja vielä kyyneleitä? No vanha ystävä, mikä sinua vaivaa?“

Leski Steinchen nyyhkytti ensin pari kertaa ennenkun hän vastasi.

„Voi rakas kreivitär Gabriella, suokaa minulle anteeksi. Mutta — kun minä seison paistinpannujeni takana ja ajattelen, kuinka noiden hienojen kätösten täytyy kaiken päivää vaivata itseään ja noiden pikku jalkojen on pakko astua sipsutella likasien katuikäytävien yli — päivän toisensa jälkeen, lepäämättä, ilman vaihtelua, eikä ole mitään, mikä ilahduttaisi Teidän ikäistänne nuorta ihmistä — ja sen lisäksi vielä pitää kuulla, että kreivitär muka on sydämetön, huvittelunhaluinen.“

„Elä huoli siitä pitää mitään lukua, Steinchen; tuleehan vielä parempia päiviä. Me olemme vasta alussa. Jahka minä vaan ansaitsen sen verran rahaa, että voin iso-äidille vuokrata vakinaisesti vaunut, että hänellä olisi enemmän vaihtelua! Mutta tässäkö nyt seisomme, Steinchen, lörpöttelemässä; jopa on ihme, ettei iso-äiti jo soittanut kelloa. Onko jo kaikki valmiina?“

„Tietysti, kun vaan Teidän ylhäisyytenne suvaitsee johdattaa rouva kreivitär ruokapöytään — minä tuon pian keittoruuan sisään.“

* *

*

Juhlallisena, ikäänkuin joku valioseura olisi häntä odottanut, astui vanha kreivitär ruokahuoneeseen, istahti alas nojatuoliin ja lausui selvällä kuuluvalla äänellä ruokarukouksen.

Kreivitär Gabriella istui häntä vastapäätä.

Valo kattolampusta lankesi hänen vaalealle päälläellensä sekä hänen yksinkertaiselle mustalle villakankaiselle puvullensa, joka tarkoin ruumiinmukaisesti verhosi hänen nuorekkaan kauniin vartalonsa.

Hän söi vaan yhtä ainoaa yksinkertaista ruokalajia. Vaan vanhalle ylimysrouvalle oli valmistettu täydellinen ruoka-ateria, jonka hän söi hitaasti ja tavan mukaan pitäen väliä joka ruokalajin jälkeen.

Nuori kreivitär oli määrännyt itsellensä elämäntehtäväksi toimia niin, että hänen iso-äitinsä olisi niin vähän kuin suinkin pakko rajottaa entisiä tapojansa ja vähentää entisiä tarpeitansa.

Tietenkin juhlapäivällinen ja kokit olivat olemas-

sa ainoastaan tuon vanhan rouvan mielikuvituksessa. Rouva Steinchen erään palveluseukon avulla toimitti kaikki kotiaskareet.

Muuan onnellinen sattuma teki mandolliseksi, että vanha rouva sai edelleen pysyä mieluisassa erehdyksessään.

Kamaripalvelijan orpana ja kasvattipoika Gottlieb, joka samoin oli ollut palvelijana Thalroden linnassa, oli saanut ovenvartijan toimen samassa talossa, jossa vanhalla ylimysrouvalla kolmannessa kerroksessa oli puoli kerrosta asuntona. Hänelle oli helppo joka päivä sovittaa aikansa niin että hän sai jonkun tunnin ajan joutilasta, jolloin hän käytti aikansa Sternfelsin naisten palvelemiseen.

Niinpä hän nytkin kunnioittavasti suoraselkäisenä seiso i vanhan rouvan tuolin takana valkoset sormikkaat kädessä tarjoten hänelle ruokavatia.

Kreivitär ruokaili yhä vielä kun hänen poikansa tytär katseli sanomalehtiä, tarkasteli ja vertaili jokapäiväisiä menoja.

Kaikesta varovaisuudesta huolimatta kuuli sokean tarkka korva paperilehtien ratisemisen.

„Ovatko nuo kirjeet niin tärkeitä ettet voi odottaa,

kunnes minä olen noussut ylös ruokapöydästä?“ kysyi iso-äiti moittivalla äänellä.

„Anteeksi, iso-äiti: Tietysti minä voin odottaa.“

„Minä luulen, että kyökipiika on unhottanut tarpeellisen huolellisuuden ruoka-aineita ostaessaan. Tässä päärynässä on omituinen sivumaku. Etkö sinä Gabriella sitä huomaa?“

Nuori kreivitär ei ollut maistanut hituistakaan päärynöitä.

Mutta hän vastasi nopeasti ja kohteliaasti:

„Oikeassa olet, iso-äiti Steinchen, sanokaa se kyökipiialle.“

„Hänen pitää myöskin välttää yksitoikkoisuutta eturuokien tarjoilussa“, korjasi vanha rouva edelleen samalla kun hän salli kolmannen kerran täyttää viinilasinsa. „On jo ikuisen pitkä aika kun olen kaivannut kaviaari-voileipiä. Jos minä sopan jälkeen en saa jotain maukasta, niin ruokahaluni katoaa tykkänään, Te sen unhotatte yhä uudelleen.“

Nuori neiti vaihtoi omituisia silmäyksiä kamari-
paivelijan kanssa, jonka velvollisuus oli asettaa ruoka sokean eteen lautaselle. Hieno hymy vetäysi hänen huulillensa kun iso-äiti mainitsi ruokahalunsa puut-

teesta.

„Kyllä se korjataan, iso-äiti. Minä tahdon itse ryhtyä
— — —“

„Herra varjele! Kuinka oletkaan saanut sellaisen järjettömän ajatuksen, että minä kehottaisin sinua henkilökohtaisesti olemaan tekemisissä palveluväen kanssa! Steinchen siitä kyllä pitää huolta ja jollei kyökkipiika ota parantaakseen tapojansa, niin meidän täytyy kerran ottaa toinen kyökkipiika. Minä olen ylipäänsä vieläkin sitä mieltä, että paremmin tulisimme toimeen jos meillä olisi miehin kokki, vaikka hän vaatisikin suuremman palkan kuin kyökkipiika. Mutta ikävä kyllä ei minun pienistäkään toivomuksistani pidetä lukua. Mutta nyt olisi minulle mieluista, Gabriella, jos rientäen söisit jälki-ruuan.“

Taas lausui vanha rouva äänekkäästi ruokaruokouksen. Gabriella suuteli hänen kättänsä. Sitte kamaripalvelija Steinchen talutti hänet makuukamariin, jossa hän tavallisesti nautti lyhyen aikaa ruokalepoa.

Kreivitär Gabriella sillä välin auttoi nopeasti korjaamaan ruokapöydän tyhjäksi, asetti sitte etuhuoneessa kahvipöydän kuntoon ja sytytti kauniit harso-

jen verhoamat lamput.

* *

*

Ilta kului tavalliseen tapaan.

Kreivitär Gabriella soitti pianoa ja lauleli Mendelssohnin ja Schumannin säveltämiä lauluja niin tuntehikkaasti, että kylmäksi teeskentelevän nuoren tytön koko vilkas sielunelämä tuli ilmi.

Kun oli juotu teetä, luki hän vielä muutamia lukuja englantilaisesta romaanista, jolloin vanha kreivitär vähitellen vaipui toivottuun uneliaisuuteen.

Säntilleen kello 11 sammutettiin kynttilät etuhuoneessa.

Mutta kauempana isossa kulmahuoneessa Gabriella Sternfels vielä kauvan seiso i akkunan edessä, josta uutimet oli vedetty syrjään.

Otsa painettuna akkunaruu tui vastaan katsoa tuijotti hän kyynelsilmin ylös yöllistä taivasta kohti, josta hän näki vähäisen osan.

Köyhyys, puute, alentuminen, palveluksessa olo — mitä tämä kaikki merkitsi verraten kaipauksen loppumattomiin tuskiin!

Juuri tänään, jolloin toisen henkilön suusta oli kai-

kunut ystävällisiä hellätunteisia sanoja, jolloin toisen silmäpari kosiskellen oli etsinyt tilaisuutta katsella hänen silmiinsä — juuri nyt tunkeutui kahta vertaa voimakkaammin ja kipeästi tuntuvana muisto tuosta ainoasta, kalliista ja rakkaasta henkilöstä!

ja kumminkin — oliko hänellä tosiaan oikeus valittaa, oliko syy huokaella?

Eikö tuo ainoa hetki taivaan ja veden välillä ollut saman arvoinen kuin kokonainen elämä täynnä tuskaa ja kieltäymystä?

Ohimennyttä! Se oli mennyttä; tuo unelma oli niin lyhyt kuin kaunis jälki-kesä. Nyt tuolla ulkona riehui lumi ja tuisku — vaan hänen omassa rinnassaan oli kyyneleitä ja myrskyä.

Gabriella Sternfels veti akkunaverhot kokoon ja astui pois akkunan luota.

Hän kostutti otsaansa ja silmiänsä viileällä hajuviedellä. Sitte hän istui kirjotuspöydän ääreen pyytämään oitis eroa toimestansa veljesten Fromanien pankkiliikkeessä.

Varmalla käsialalla ja voimakkaalla kädellä hän kirjotti irtisanoutumis-kirjeen valmiiksi.

K u u d e s l u k u .

Kreivi Horst Bentinck
parooni Barnowitzille.

„Berliinissä, Hotel de Rome,
helmik. 11 p. 1898.

Rakas parooni, minä olen joutumaisillani epätoivoon. Ajatelkaapas vaan. — Juuri nyt, kun olen ihan saavuttamaisillani päämääräni, kun asia on ihan ratkaisua vailla, jolloin kaikki minun miettimiseni ja huoleni kohdistuvat yhteen ainoaan tarkotukseen — saan sähkösanoman, joka ilmottaa äitini ja siskoni tullen tänne!

Kahdeksan päivää myöhemmin kenties — kuinka sanomattomasti iloissani olisin ollut; mutta tänään sukulaiseni ovat mielestäni kuin elämäni onnen hävittäjät!

Neuvokaa ja auttakaa minua! Minä tosiaankaan en tiedä — pääni menee ihan sekaisin, ajatukseni ovat vallan lamassa ja tässä tilassa minun pitäisi päiväkaudet kulkea ympäri aivan kuin karhunkuljettaja, käydä vierailemassa ja valmistella naisille niin paljon hauskuuksia kuin mahdollista! Kirjottakaa mi-

nulle pari riviä jos Te tiedätte minulle antaa jotakin neuvoa!“

Claus Barnowitz kreivi Bentinckille.

„Voi kauhistusta, hyvä ystävä! Kuka noin oitis antautuu vastoinkäymisissä voitetuksi. Olkaa vakuutettu, että minusta saatte ihan tarkkatuntoisimman, luotettavimman sijaisen. Minä en väisty syrjään vartio-paikalta. Äiti ja sisar minun huostassani ovat parhaassa turvassa.

Kun nyt tuli puhe minusta itsestäni, niin rakas kreivi, Te olette laiminlyönyt ilmaista mikä kukkanen siskojenne viehättävästä piiristä tällä kertaa läsnäolollansa Berliiniä kunnioittaa.

Lukiessani Teidän kirjekorttianne tunsin henges-säni sellaisen omituisen aavistuksen että kreivitär Villy — puhuakseni Teidän lauseparsillanne — hengittää minun kanssani samaa ilmaa.

Pyydän Teitä suosiollisimmin minulle ilmottamaan milloin olisi soveliaain hetki minun hänelle osottaa nöyrimmät kunnioitukseni.

Ikuinen ystäväanne
Cl. B.“

Parooni Barnowitz kreivi Horst Bentinckille.

Kolme päivää myöhemmin.

„Minun täytyy muutaman minuutin ajaksi Teidät vetää pois ritarivelvollisuuksienne täyttämisestä! Mutta minä tulenkin tuoden sellaisen sanoman, josta Teidän täytyy olla, rakas kreivi, minulle sangen kiitollinen!

Minä olen löytänyt! Hetki lähestyy! — Siis.

Kun minä tänään päivällisen aikaan menin pankkiliikkeeseen kyselläkseni hintoja, joita sieltä luvattiin, niin eräs sangen kohtelias herra ilmotti, että neiti Sterniltä oli saapunut kirje.

Niin innokkaasti, että korkeintaan Te olisitte voineet olla innokkaampi, hyökkäsin tuon asiapaperin kimppuun joka on kalliimpi kultaa.

Sen sisällys oli melkein näin: „Siinä toimessa johon aion ryhtyä helmikuun 1 p:nä, vaaditaan todistus minun edellisestä työtaidostani. Olisitteko hyvä, että kirjottaisitte pari sanaa minun työkyvystäni ja toimistani Teidän tykönänne ja lähettäisitte sen patenttitoimistolle Potovsky ja kumppanit, Louisenstrassekadun varrella N:ro 13. Etukäteen lausuen Teille nöyrimmät kiitokseni, piirrän kunnioittaen Ella Stern.“

Kas noin Te onnellinen! Oletteko nyt tyytyväinen

minun viransijaisuuteeni? Helmikuun 1 päivään on vielä noin 14 päivää. Hoitakaa siis tointanne; mutta sallikaa minun olla vähän osallisena. Ystävänne

Cl. B

Käyttämällä kaikkea vastustamatonta tarmoani ja puhetaitoani olen onnistunut saamaan tuolta hyvän-tahtoiselta herralta tämän kallisarvoisen muistojään-nöksen, jonka liitän tähän kirjeeni sisälle. Minä vaan valitan, etten ole näkemässä Teidän kasvojanne sil-loin kun — -“

* *

*

Eräässä varsin miellyttävässä auringonpaisteises-sa huoneessa, joka oli viimeisenä siinä huonerivissä, minkä Horst Bentinck oli vuokrannut äidillensä, istuivat molemmat aterioimassa aamiaispöydän ääres-sä.

Kreivitär, joka huolimatta viidestäkymmenestä-kahdeksasta ikävuodestaan vielä oli erittäin miellyt-tävän näköinen, sekotteli lusikalla kahvikuppiansa ja selaili nähtävästi tarkkaavalla innostuksella hänen edessään levällänsä olevia muotilehtiä.

Mutta todenteolla hänen kaunis sininen silmän-

sä suuresti huolestuneen näköisenä tarkasteli hänen vastapäätä istuvaa poikaansa.

Horst Bentinckin muutoin niin terveen ja eloisan näköisät kasvot olivat tällä kertaa huomattavan kalpeat; hänen katseensa ja sormien hermostunut hypistely selvästi ilmaisivat levottomuutta, joka hänen mieltänsä vaivasi, että siitä helposti ymmärsi äidin silmän rauhattomasti tutkivan katseen.

„Etkö sinä voi oikein hyvin rakas Horst kysyi kreivitär vähän aikaa tarkasteltuaan poikansa.

Horst Bentinck säpsähti ikäänkuin äiti olisi tavannut hänet jostakin pahanteosta.

„Kiitos kysymästä, äiti, olenhan minä kyllä iloisella mielellä“, vastasi hän nopeasti, „minä vaan tässä juuri mietiskelin ja ajattelin yhtä asiaa — niin sain vastikään kirjeen — —“

Se oli paroonin kirje, jota hänen vavahtelevat sormensa hypistelivät avaamatta kirjettä kuitenkaan.

Hän ujosteli äidin läsnäollessa avata kirjettä, jonka sisällys kenties — —

„Eihän tuon kirjeen sisällys näytä suurestikaan liikkuttavan mieltäsi, rakas Horst. Jo olet kymmenen minuuttia pitänyt sitä kädessäsi sitä edes avaamatta.“

„Sallitko äiti?“

„Avaahan toki! Sittemmin aion pyytää sinua vähän avukseni. Tuossa on edessäni hyvänpuoleinen joukko postilähetyksiä, lonnollisesti enimmäksi osaksi kutsukirjeitä — ilman silmälasia tulee minulle jo tukalaksi lukea kaikkien käsialoja. Kyllähän minä vielä voin vähän kurkistella sanomalehtiin, mutta —“

Kreivitär kääntyi taas kahvikuppinsa puoleen jättämättä kumminkaan poikaa näkyvistänsä.

Hänen huolestunut mielialansa kiihtyi hätääntymiseksi kun hän huomasi miten jännitetyllä silmäyksellä poika tarkasteli kirjeen lehtiä, kuinka hänen kasvonsa kiristivät kunnes äkkiä ilmestyi synkkiin kasvoihin kirkkaampi ilme, niin voimakas ja niin yhä lisääntyvä, että kreivitär tykkänään unohti varovaisuutensa ja käänsi katseensa järkähtämättä poikaansa.

Horst Bentinck tunsu tämän katseen. Väkevä puna levisi hänen kasvoillensa. Hän pisti nopeasti nämä lehdet talteen salkkuunsa.

„Näkyypä olleen jotain miellyttävää mitä sinulle kirjeessä ilmotettiin?“ kysäsi kreivitär Lydia, joka ei voinut välttää omituista jännittävää mielialaa. „Sinä

äkkiä tulit loistavan iloiseksi näöltäsi! Kuka sinulle sellaisen ilon lahjotti? Vai eikö minun sovi sitä saada tietää.“

„Tietysti, äiti“, vakuutti kreivi, ottamatta kumminkaan kirjeitä esille varmasta säilöstään. „Miksi et sinä, rakas äiti, niistä saisi tietää? Siitä asiastahan juuri — tuota noin — pitääkin — hm — omalle äidille ilmoittaa.“

Levottomana hän katseli rakasta äitiänsä.

Äidin silmässä välkkyi rakkauden lähde.

Etkö voi äidillesi uskoa mikä sinua vaivaa? — sen hän taisi lukea äitinsä katseesta. Omalle **äidillensä!** Voi kuinka hän oli koskaan voinut unohtaa, että äidinsilmä häntä vartioitsi! Äidin rakkaus! Äidin huoli! Miehen kallisarvoinen aarre!

Horst Bentinck hypähti ylös istuimeltansa ja niin kuin hän pikku poikanakin oli tehnyt, kun lapselliset murheet rasittivat hänen mieltänsä, niin hän nytkin painoi kiharaisen päänsä äidin syliin.

„Rakas äitikulta! Saanko puhua?“ oli kaikki mitä hän sai sanotuksi.

Kyynelsilmin hymyillen nyökkäsi kreivitär myöntyvästi. Ja sillä tavoin äidin silmän suojaamana, äi-

din käsivarren syleillessä, Horst Bentinck kertoi rakkaudestansa, kärsimisestään, toiveistaan ja neuvottomuudestaan.

„Minä kyllä tiedän, äiti, että minulle suutut, kun hän ei ole ylhäis-säätyinen, ei ole meidän vertaisemme syntyperältään. Mutta kun hänen näkisit, niin unohtaisit hänen porvarillisen sukunimensä! Aate-lisen arvoista, jaloa on hänessä kaikki; hänen ulko-muotonsa, hänen mielialansa, jokainen kasvonpiire ja liike hänen käyttäytymisessään!“

„Tämänlaatuista tunnustusta minä en ollenkaan osannut odottaa!“ virkkoi kreivitär perin vakavana. „Koko sinun kertomuksesi — älä pane pahaksesi ra-kas poikani — kuuluu ihan romaanilta. Jollen sitä oli-si kuullut omasta suustasi, niin en sitä uskoisi. Vaikka jättäisin kokonaan huomioon ottamatta tuon porva-rillisen nimen — niin minä en voi kärsiä sellaisia ih-misiä, jotka eivät esiinny avoimesti. Tuon rouvan tai neiti Ella Sternin koko käytös johtaa arvaamaan, että hän on ehkä seikkailija.

Se huolellisuus, millä hän pitää olopaikkansa sa-lassa, todistaa että hän tarkoin tietää miten tuollai-nen salaperäisyys vaikuttaa viehättävästi miehiin —

taikka myöskin — painaa vaakalaudalla yhtä ras-
kaasti hänen tappioksensa — että joko häntä itseänsä
taikka hänen perhettänsä on kohdannut joku häväis-
tys, joka hänet sulkee pois ihmisten seurapiiristä.

Minun tulee hirveästi sääli sinua, poikani, — mut-
ta olipa nimi aatelis-säätyinen tai porvarillinen —
puhtaasti sen pitää olla, moitteeton, tahraton.“

„Eikö se todista puhtautta elämäkäsitksessä,
ihan harvinaista luonteen lujutta, että hän mie-
luummin jää köyhäksi, mielummin elää toisista riip-
puvaisuudessa, kuin tulee vaimoksi miehelle, jota
hän ei rakasta? Seikkailija varmaankin olisi tullut
voitetuksi jos häntä olisi kiusattu tulemaan miljoo-
nain omistajan puolisoiksi.“

„Hän on sinulle ilmoittanut, että hän on rouva; sii-
tä syystä hänen täytyi myöskin antaa rukkaset raha-
miehellekin. Sehän on, poikani, varsin yksinkertai-
nen johtopäätös. Minun mielipiteeni on tämä: hän on
naimisissa taikka on ollut naimisissa sellaisen mie-
hen kanssa, jota hänen täytyy hävetä tai joka uskot-
tomana on hänet hyljännyt. Nyt hän on jäänyt pikku
lapsinensa ja hänen on pakko elättää itsensä työllän-
sä.“

Vallan kauhistuneena katsoi Horst Bentinck äitiänsä.

„Ei, ei suinkaan!“ huudahti hän melkein äänekkäästi. „Hän on tyttö! Kaikesta vakavasta viisaudesta huolimatta, jota hän mielellään lasketteli suustansa, on hän suloinen rakastettava neiton!

Nyt pyydän, äiti, sinulta vaan yhtä rakkauden työtä, että yhden asian minulle lupaat! Tässä kirjeessä hän kirjottaa helmikuun 1 p:nä menevänsä sen ja sen nimisten herrojen palvelukseen. Tämän kuukauden loppuun sinä äiti muutoinkin olet aikonut jäädä Berliiniin. Etkös voisi saada omaa luontoasi voitetuksi, että menisit noiden miesten luokse — minä koetan kyllä keksiä jonkun pätevän syyn siellä käyntiisi; voit sihan myöskin Barnowitz seurata mukanas — että voisit tulla siitä vakuutetuksi, että hän kyllä on köyhä ja orvoksi jäänyt, mutta myöskin puhdas ja viaton?“

„Rakas Horst, tämä kaikki on tapahtunut minulle liiaksi nopeasti ja yllätyksenä. Jätähän toki minulle aikaa miettiäkseni ja voittaakseni arveluni! Luota sinä omaan äitiisi ja ole vakuutettu siitä, että minun puoleltani voit odottaa kaikkea mahdollista myöntyväisyyttä.“

„Kiitos, äitikulta“, virkkoi kreivi suudellen äidin kättä. „Rintani on täynnä toivoa. Mielestäni tuntuu kuin sinulta en saisi mitään muuta kuin onnea!“

Kreivitär Lydia nyökkäsi hänelle herttaisesti. Mutta hänen kasvonsa olivat tulleet sangen totisiksi. Pari kertaa hän nenäliinallansa pyyhki otsaansa; sitte hän vähän väkinäisellä iloisuudella lausui:

„Ryhtykäämme nyt vähän iloisempiin asioihin. Katsohan kuinka paljon kirjeitä olen saanut! Koetapas kurkistaa ne lävitse. Ennen kaikkea vetää huomiotani puoleensa eräs kirje, jossa on Sternfelsien vaakunamerkki. Mutta mikä sinua vaivaa?“

Horst Bentinck oli äkkiä hätkähtänyt niinkuin aina tavallisesti kun vaan edes tavu „Stern“ sattui kahtahtamaan hänen korviinsa.

„Ei mikään, äiti“, vastasi hän maltaen mielensä. „Pyydän, sano äiti, mikä Sternfelsien puolella huomiota heihin kiinnittää? Enhän ole koskaan heidän nimeänsä sinulta kuullut, enkä edes tiennyt, että sinun tuttaviesi seassa on sen nimisiä.“

„Enkö ole koskaan kertonut tarinaa hänen ylhäisyydestään Sternfelsistä?“

„Tällä kertaa en muista.“

„Se on kuva surkeasta kohtalosta, joka avautuu eteeni kun ajattelin Ada raukkaa. Hän oli ennen hovissa enemmän ihailtu kaunotar; hänen puolisonsa kreivi Aksel Sternfels auf Thalrode oli ruhtinaan kaikkivoipa suosikki. Onnensa kukkuloilla tapasin minä täällä nuoruuteni toverin. Hänen onnensa kuitenkin sammui yhtä pian kuin se oli leimahtanut loistoonkin — — mutta mikä sinua nyt taas vaivaa? Älä nyt pahastu, Horst, mutta sinä saatat minutkin tosiaan hermostumaan.“

„Suokaa anteeksi, äiti!“ änkytti Horst Bentinck vaivaloisesti puhuen katkonaisella äänellä. „Kyllä ymmärrät minun mielenliikutukseni — — jälleen on arvotus edessäni — — en tosiaankaan tiedä — mutta katsokaa itse! Tässä on jalosukuisen rouva Sternfelsing kirje ja tässä — —“

„Minä en näe mitään syytä olevan sinulla katsoa tuijottaa tähän kirjoitukseen ikäänkuin henkimaailman ilmestykseen. Kreivittärelle — eihän liene hänelle mitään tapahtunut?“

„Eipä suinkaan, äiti, se tahtoo sanoa, en tiedä — — en minä vielä mitään lukenut. —“ Horst Bentinck tuskin sai puhetta suustansa — „minä pyydän, katselkaa

tätä jalosukuisen rouvan kirjettä ja tätä minulle niin kallisarvoista kirjettä — tulkaa vakuutetuksi, vertailkaa“ — —

„Tosiaankin sama käsiala“ — kreivitär haeskeli lornettiansa — „mutta se on ihan mahdotonta. Vanha kreivitär — hän on minua vanhempi ja sinun salaperäinen kaunottaresi — —“ Kreivitär Lydia vertaili ja tutki kumpaakin kirjettä. „Ei se ole ainoastaan sama käsiala“, sanoi hän päättään ravistaen, „vaan samallaista paperia, jopa sama hieno orvokin tuoksukin.“

„Äiti!“ — Kreivin silmät loistivat yhä onnellisemman ja toivorikkaamman näköisinä, „jos hän kirjoittaa kirjeitä sinun ystävättäresi puolesta — niin eikö siinä jo ole mielestäsi kylliksi takeita hänen nuhtettomuudestaan?“

„On tietystikin“, myönsi äiti asiata miettien. „Hän arvatenkin on joku seuranainen tai kirjuri vanhalta kreivittärellä. Mutta mitäpä tässä mietimme ja vaivaamme päitämme — luehan toki mitä kreivitär Sternfels minulle vastaa!“

„Arvoisa kreivitär! Teidän kirjoittamanne rakkaat rivit ovat mielestäni kuin tervehdys toisesta maailmasta, jolle minä jo aikoja sitte olen kuollut. Tuskalli-

selta nöyryytykseltä tuntuu jos täytyy näyttäytyä kurjuudessaan niille, jotka ennen olivat sanomattoman ylhäisen onnen todistajina. Kuinka raskaasti Herra on minua koetellut, sen voitte ymmärtää jo siitäkin, että minä likipitäen jo sokeana en edes kykene enää itse kirjottamaan kirjettä. Kallis Lydia! minä jätän Teidän oman harkintanne ratkaistavaksi, tahdotteko noudattaa aikomustanne, jonka ilmotitte, että tulisitte minua tervehtimään, kun nyt olette kuullut miten äärettömän alas onnettomuus ja köyhyys ovat minut painaneet.

Ada, kreivitär Sternfels,

Omaa sukua kreivi-von Arden.

Vinterfeldstrasse-katu N:o 11 2:n kerros.“

„Voi Ada-raukkaa!“ huudahti kreivitär liikutettuna. „Kuinka syvästi hän varmaankin mahtaa tuntea itsensä nöyryytetyksi! Sokeana, köyhänä, aivan yksin! Surkea kohtalo, eikö niin, Horst poikani?“

„Äiti, et kertonut äsken loppuun asti“, muistutti kreivi.

„Niinpä tosiaankin. Hänen onnettomuutensa siis jo alkoi Berliinissä. Hänen nuori kaunis puolisonsa kuoli aivan äkkiä. Loistavana, kukoistavana oli puoli-

so lähtenyt hänen luotansa, — kuoleman kielissä hän kannettiin takaisin kotiin. Lapsetkin häneltä kuolivat pian toinen toisensa jälkeen paitsi yhtä poikaa, jonka kanssa hän sitte vetäytyi Thalrodeen. Monen vuoden kuluessa minä en kuullut hänestä mitään, niinkuin usein tavallisesti tapahtuu. Kun pitää huolta miehestään ja lapsistaan, niin tuollaiset nuoruuden tuttavat enimmäksensä unohtavat, varsinkin kun välimatka on niin pitkä kuin Ebenthalin ja Thalroden välillä. Äskettäin aivan aavistamatta illanvietossa herrasväki Drosenin luona sain kuulla miten onnettomasti on käynyt kauniille Ada Sternfelsille. Ainoa poika, joka hänellä oli elossa jällellä, — jota sanottiin hulluksi kreiviksi — lopetti päivänsä itsemurhalla päästyänsä selville siitä että hänellä edessä oli ammottava tyhjä köyhyys. Vanha ylimysrouva kuuluu silloin viimeiset rippeet entisestä rikkaudesta mukanansa muuttaneen asumaan Berliiniin. Asia kuitenkin siinä määrässä minun harrastustani käänsi puoleensa — tiedäthän miten vähän siihen on luottamista mitä ihmiset puhuvat — että minä heti samana iltana kun olin saapunut, annoin tuoda luokseni osotekalenterin ja lähetin hänelle pari sanaa. Eihän tuota voi tietää, on-

ko hän voinut rikkaudestaan pelastaa sen verran, että se hänelle riittäisi jollei ehkä olisi tarpeen jollakin tavoin häntä auttaa. Eihän toki sovi saman säätyis-
tä henkilöä noin jättää oman onnettomuutensa huos-
taan. Hänen kirjeestänsä minä huomaan, etteivät pa-
hat aavistukseni olleet suotta liioiteltuja, että nyt on
kysymyksessä perin pohjin murretun, epätoivon par-
taalla olevan vaimon auttaminen.“

„Niinpä siis oikeastaan sinun jalo sydämesi, äi-
tikulta, on se joka minut auttaa saavuttamaan on-
neni!“ huudahti Horst Bentinck innostuneena. „Sinä
olet saanut kutsumuksen, ei ainoastaan johtamaan
vanhan, onnettoman rouvan takaisin elämään ja toi-
voon — sinä tulet myös äiti näkemään sen jaloluon-
toisen tytön, joka ei onnettomuudessakaan ole jättä-
nyt emäntäänsä, sen tytön, jonka vallassa on koko mi-
nun onneni! Ja — minä tunnen, minä tiedän sen, — äi-
ti, sinä tulet vakuutetuksi siitä, että Ella Stern ansait-
see että sinä tervehdit häntä tyttäreksesi. Oi mikä tai-
vaallinen onnen sovitus! Tuskin kykenen sitä käsit-
tämään, en edes uskalla sitä toivoakaan, että onneni
tulee ratkaistuksi — ei neljäntoista päivän kuluessa,
vaan kenties jo tänäpäivänä“ Rukoilevaa katsettansa

hän ei enää kääntänyt pois äitinsä kasvoista.

„Voi kuinka sinä olet hillitsemätön!“ huudahti kreivitär välttäen poikansa helliä hyväilyjä.

Seitsemäs luku.

„Kuten sanottu siis, arvoisa kreivitär, iso-äitinne terveydentila on tyydyttävämpi kuin ollenkaan voi odottaakaan. Hän nukkuu oivallisesti ja niinkuin hänen ylhäisyytensä vastikään minulle sanoi, ruokahalukin alkaa taas vähän parantua. — Te hymyilette, kreivitär? Saanko luvan tietää millä tavoin minä olen antanut aihetta nauruun?“

„Minua aina naurattaa, herra lääkintäneuvos, kun on puhe iso-äidin ruokahalun puutteesta. Minun mielestäni hänellä tässä suhteessa ei ole syytä valittaa. Minä en jaksaisi syödä puoltakaan siitä minkä verran iso-äiti nauttii.“

„No kun kreivitär itse sen otti puheeksi, niin — ette Te ollenkaan minua miellytä.“

„Miten minä olen saavuttanut Teidän paheksumisenne, herra lääkintäneuvos?“

„Ette Te tottele minun määräyksiäni, arvoisa kreivitär. Jo viikkokausia sitte minä Teille määräsin että enemmän säästäisitte itseänne ja että paremmin hoitaisitte terveyttänne; mutta Te ette minulle tee sitä iloa, että näkisin Teidät jälleen kukoistavan. Posken-

ne tulevat yhä kapeammiksi, katse on väsynyt ja valtimo“ — vanha lääkäri tarttui Gabriellan hentoon käsiranteeseen — „sykkii kovin epätasaisesti. Ehdottomasti tämä ei saa näin jatkua. Muutoin minun täytyy Teille taas määrätä useamman viikon ajaksi joutilaisuutta, niin tosiaan, kreivitär.“

„Johan minulla on joutilaisuutta, herrä lääkintäneuvos“, vastasi nuori kreivitär hymyillen. „Neljätoista päivää minä jo olen laiskotellut niin ettei sitä käy puolustaminen.“

„Laiskottelemiseksiko kreivitär sitä sanoo? Vaikka minä löydän Teidät aina vaan kirjutuspöydän ääressä tässä hämärässä takahuoneessa sen sijaan että olisitte iloisten nuoruudentoverien seurassa kävelyllä tahi Rousseauun saarella? Saanko luvan kysyä — mitä kreivitär sitte yhtä mittaa noin kirjottelee?“

„Minä kirjotan puhtaaksi saarnoja, jotka sunnuntaina pikakirjotuksella kirjotin paperille. Jos minulla olisi kirjotuskone, niin ei siinä kuluisi puoltakaan aikaa.“

„No eipä herra saarnamies näytä liioin pitävän lukua puheittensa lyhydestä. Onhan tuossa lukemattoman monta paperiliuskaa, jotka kreivitär kauniilla

käsialallaan on kirjottanut täyteen.“

„Eihän se saarna tosin niin pitkä ole, kuin paperilehdistä voisi päättää. Minä aina kirjotan kaksi kappaletta; toisen sille rouvalle, joka sen on tilannut, toisella minä ilahutan iso-äitiä. Alussa minä sen tein vaan sen tähden, etten tiennyt miten minun piti selittää poismenoni sunnuntai-aamuina; mutta pian tulin tietämään miten ikävä iso-äidillä oli sunnuntaisin olla hartaushetkeä vailla.“

„Ja nyt sitte kirjoitatte koko jutun kahteen kertaan?“

Ihmetellen ja ihailien vanha lääkäri katsoi nuoren kreivittären kauniita ja kalpeita kasvoja. Kuinka oivallinen itsekkäisyydestä vapaa olento hän toki olikaan!

„Minä yhdistän hyödyllisen ja huvittavan“, virkkoi Gabriella yksinkertaisesti. „Sillä välin kuin minä olen kirkossa, lukee rouva Steinchen iso-äidille viime sunnuntain saarnan. Tällä tavoin me olemme kaikki tyydytetyt.“

„Niinpä tietenkin, kreivitär. Te pidätte huolen koko maailmasta; yhden Te vaan unhotatte; veivollisuuden itseänne kohtaan. Valitettavasti minulla ei ole

oikeutta kieltää Teiltä tätä huolimattomuutta; mutta minä Teitä varotan, minä pyydän Teitä, kunnioitettava rakas kreivitär, ajatelkaa toki vähän enemmän itseänne.“

„Mutta minua ei mikään vaivaa, herra lääkintöneuvos, ei tosiaankaan mikään.“

„Katsokaapa peiliin, kreivitär, se Teille varmaan ilmoittaa, kuinka paljon Te liiallisen rasituksen vuoksi olette kärsinyt.“

Harmissaan ravistaen päätänsä meni lääkäri pois.

„Hän tarkoittaa hyvää“, ajatteli Gabriella huokailen, „mutta minua hän ei voi auttaa.“

Hän ei tarvinnut mitään peiliä tietääksensä missä tuskallisessa mielenliikutuksen tilassa hän oli.

Edeltäkäsinkin aavistamaton pelästys ja tuskaa sisältävä ilo, jonka hän tunsu sielussaan nähtyänsä kreivitär Bentinckin kirjeen, värisi vieläkin hänen sydämessään saattaen hänen henkensä ja ruumiinsa sellaiseen tilaan, joka ei ollut kaukana sairaudesta.

Kaikki vaivaloisella taistelulla saavutettu itsensä hillitseminen oli mennyttä, koko väkisin tukahutettu kaipaus oli tullut taas esiin tuskaa tuottavalla voimalla.

H o r s t B e n t i n c k i n ä i t i !

Voi kuinka hän ikävökään saada edes kerran katsoa tuota rakasta rouvaa silmiin. Ja kumminkin — mikä kauhea levottomuus, mikä pelonalainen arkuus hänet valtasi kun hän ajatteli seisovansa tuota rouvaa vastapäätä.

Jo pelkkä se tieto, että kreivitär Bentinck oli kaupungissa, täytti hänet levottomuudella, joka lisääntyi peloksi kun hän mielessään kuvitteli, että tuo nuori mies, jota hän ikävöi sydämensä pohjasta ja jota hän kuitenkin pelkäsi kuin pahin syyllinen, kenties oli äidin sivulla.

Mikä onnellinen sattuma, ettei hänen juuri näinä päivinä tarvinnut mennä ulos, että hän voi kätkeytyä huoneensa yksinäisyyteen.

Hotel de Rome ja pankkiirihuone Troman — kuinka harvat muutamat askeleet olikaan niiden kahden talon välillä!

Vaikka hänen täytyisi astua kreivittären itsensä eteen, jos tämä huolimatta iso-äidin kirjeestä, joka ei liioin suurta kutsua sisältänyt, — kumminkin uskaltaisi tulla tervehtimään — niin eihän tuolla rakkaalla rouvalla varmaankaan ollut aavistusta tuosta syyske-

sän unelmasta ja vaikkapa rouva sen tietäsikin — olihan Horst Bentinck sanonut äitiänsä uskollisimmaksi nais-ystäväksensä, — jolle uskalsi avata sydämen jokaisen sopukan — vaikka rouva tietäisi kaikkityyni niin kuinka hän voisi saada sellaisen arvelunkaan, että tuo Ella Stern olisi etsittävä hänen nuoruuden tuttavansa hänen ylhäisyytensä Sternfelsin leskirouvan luona?

Sillä tavoin nuori kreivitär yhä uudelleen johdutti mieltänsä.

Mutta kaikesta varmuudesta huolimatta, jolla hän luuli suojelevansa salaisuutensa, huolimatta kaikista yrityksistä pysvä „järkevä“, ei hän voinut kuitenkaan estää, että hän joka kerran kun ovikello kilahti, säpsähti ikäänkuin pahantekijä, että hän joka kerran kun kuuli askeleita, kuunteli ikäänkuin hänen kohtalonsa kolkuttaisi ovea ilmottaaksensa vapautusta vaivoista; että sydän aina nopeammin sykki hänen rinnassaan ja että kyynel toisensa jälkeen putosi kirjeen päälle, jonka tuon nuoren miehen äiti oli kirjottanut.

Olikohan Horst ollut äitinsä luona kun tämä kirjotti tuon kirjeen ja mahtoiko Horst sekunnin verrankaan aikaa katsella noita paperilehtiä, jotka hän tah-

toi säilyttää kalleimpana aarteensa läpi koko pitkän yksinäisen elämänsä. — —

„No mutta rakas armo-kulta, nyt taas istutte itkien!“ huudahti rouva Steinchen tullessaan keittiöstä kasvot tulipunaisena, „Hyvä Jumala, mikä tästä tuleeekaan jos Teidän armonne vielä itkee silmänsä pilalle!“

„Oli taas tuossa saarnassa sellainen surullinen liikkuttava kohta“, vastasi Gabriella kumartuen syvään paperin yli; „siinä puhutaan kuolemasta ja katoavaisuudesta. Mitäs arvelet? Etkö sinäkin äskettäin itkenyt kun minä sinulle luin yhden kohdan? Voi kuinka sinä raukka olet paahtunut kuumaksi! Mitä hyvää nyt olet valmistanut syötäväksi?“

„Vanhalle, rouvalle iso-äidillenne olen saanut kokoon hienon ruokalistan, mutta nuorelle armolle — —“

„No Steinchen, jätä jo nuo hirveät armot! Sehän on selvää pilkantekoa! Minä olen Gabriella. Etkö sinä vieläkään sitä tiedä?“

„Eipä ole hullummaksi, neiti Gabriella! Mitä minun piti sanoakaan, Teidän armol — — tuota noin kreivittärelle olen valmistanut kukkakaalia, jota van-

ha rouvakin saa. Ehkä saan vielä lisäksi valmistaa kappaleen hirvenpaistia?”

„Minulleko? Ei suinkaan. Mutta Te siellä palvelusväki — oletteko itsestänne pitänyt huolen?”

„Ei meillä ole hätää. Onhan meillä kaikki keittoliha. Siitä tulee makeita kääröpaisteja.”

„Sittepä minäkin syön noita makeita kääröpaisteja, jos minä ylipäänsä syön mitään. Minulla ei nyt ole vähintäkään ruokahalua.”

„Niinpä kyllä, Herra paratkoon! Aina vaan Te heikkonette. Kreivitär sitäpaitse ei syö enempää kuin linnunpoikanen, mutta viime aikoina — —“

„Kun minä taas joka päivä tulen liikkumaan ulkona, niin kyllä minulle sitte ruoka maistaa. Täältä lukien Luisenstrasse-kadulle on hyvän matkan pitemältä kuin ennen. Sen kyllä vielä saat ruokatavarain menekissäkin huomata miten paljon suuremman nälän tuon sieltä mukanani! — Taas siellä soitetaan ovikelloa!” huudahti nuori kreivitär säpsähtäen. „Maltappas, Steinchen, jos sattuisi tulemaan joku tervehdimään, — niin älä minua sekota siihen juttuun; älä Herran tähden ilmaise että minä istun täällä kirjottamassa.”

„Kyllä minä teen kuten käskette, Teidän armonne. Luultavasti siellä on vaan kirjeenkantaja tai joku kaupustelija.“

Tuskin oli rouva Steinchen mennyt ovesta, niin meni myöskin Gabriella ovelle. Hän painoi kasvonsa liki avaimen reikää ja kuunteli melkein hengittämättä.

Hän kuuli puhetta — se lähestyi — vaatteiden kahinaa — pehmeäsointuinen naisen ääni — sitte kolahdus kun ovi vedettiin kiinni.

„Se on hän!“ kuiskasi Gabriella painaen molemmat kätensä sykkivää sydäntänsä vastaan. „Hyvä Jumala! kuinka minä voin sen kestää, että tiedän hänen olevan noin lähellä — miten saan rohkeutta astua levollisesti hänen silmiensä eteen?“

Hän istui jälleen kirjoituspöydän ääreen, pisti kynän mustepulloon ja syventyi tutkimaan pikakirjotusta. Mutta hän kykeni tuskin yhtä lausetta saamaan kokoon. Lyhennetyt ja paljon merkitsevät piirteet liikkuiivat hänen silmissään kuin tanssivat nuket; koko hänen kasvojansa peitti kyynelharso. Kylmät, kostuneet sormet vapisivat niin, että muste kynästä pärskyi pitkin puhtaaksi kirjoitettavaa paperia.

Koneentapaisesti hän otti toisen paperiliuskan ja kirjotti uudelleen viimeisen lauseen.

„Jesus Kristus heiluttaa sitä, joka on nimeltään: **„Voi teitä;“** — mutta Hän heiluttaa myöskin „lempeyden“ sauva. Synkässä kärsimyksen laaksossa, pimeässä tuskan yössäkin pelkäävälle sielulle antaa lohdutusta tämä ajatus: Herra on minun paimeneni! Ja vaikka sinut ympäröisi yö ja kauhu, ja sinut saavuttaisi epäilyksen tuska, niin tiedät kuitenkin, että päivä tulee jälleen ja valo ja kirkkaus ja tässä tiedossa sinä kuljet matkasi ilman epäilystä ja ilman hätää ja sinua auttaa eteenpäin se luottamus, että sinun maallinen vaelluksesi on siltä, joka johtaa sinut niille keidoille joilla sinua odottaa ikuinen kirkkaus, ikuinen valo ja ikuinen rakkaus — —“

„Onnellinen se joka on sen sillan yli päässyt“, huokasi Gabriella itseksensä. „Miten pitkä, miten sanomattoman väsyttävä onkaan tie!“

Mutta hänet tavotti jonkunlainen tuskia hiljentävä rauhallisuus, hiljainen hämärä, tiedon antautuminen, taipuminen. — Hän syventyi työhönsä kunnes rouva Steinchen hänet jälleen säikähdytti.

„Minä vaan tahdoin ilmottaa, kreivitär, että meil-

le tuli vieras, oikein mieluinen vieras. Ja hänen armonsa, vanha rouva on niin iloissaan! Minun täytyi pyyhkiä hänen silmistään kyyneleet! Tuli niin kaunis ja hyvántahtoinen rouvasihminen! Eikä hän vielä ole sen näköinenkään kuin hän olisi iso-äitinne nuoruuden ystäviä. Nyt he istuvat yhdessä, jos saan luvan sanoa, ikäänkuin rakastava pariskunta ja he juttelevat entisistä ihanista ajoista. Mutta minä en tosiaankaan tiedä voiko kreivitär pitää itsensä salassa. Ensimmäinen, mitä vieras kreivitär kysyi, oli se, kuka hänelle sen niin surkean kirjeen kirjotti? Ja silloin hänen armonsa täytyi kertoa kaikesta surkeudesta ja että kreivitär Gabriella nyt on hänen ainoa jäljellä oleva ilonsa!“

„Hyvä on, Steinchen!“ Enempää ei nuori tyttö saanut lausutuksi.

„Minä kuulin sitte vielä miten hänen ylhäisyytensä Teitä kehui ja sanoi että kreivitär on niin tarkkaavainen ja vielä hänen ylhäisyytensä kertoi saarnojen kirjottamisesta — —“

Kun nuori kreivitär nähtävästi ei ollenkaan kuunnellut, niin rouva Steinchen meni jälleen ulos.

Gabriella koetti päästä entiseen ajatusjuoksuunsa.

Mutta se seisattui pelkkään yritykseen. Äkkiä kuului liikettä, oven avaamista, pakinaa ja naurua, joka hänet sai säikähtymään seisoalle. Yhdellä loikkauksella oli hän jo oven luona kuuntelemassa.

Jälleen hän kuuli tuon pehmeän kauniille sointuvan naisen äänen; ja hän luuli jo kuulevansa jäähyväissanoja — mutta silloin äkkiä — vaikka Gabriella jo luuli kaikki ohimenneen — kuuluivat askeleet aivan lähellä hänen oveansa! Puhelu tuli selvemmäksi niin että sen taisi erottaa, se lähestyi lähestymistään — —

Silloin jo Steinchen tuli hänen eteensä.

„En minä saanut sitä estetyksi, kreivitär, vieras kreivitär tahtoo itse omin silmin nähdä — tuossa hän jo on.“

Kreivitär Lydia Bentinck tuli huolellisesti talutuksen sokeata, yli kynnyksen.

„Minä tulen iso-äitinne luvalla, rakas kreivitär, silmänräpäyksen ajan häiritsemään Teitä lukutyössänne. Iso-äitinne niin vanhalle hyvälle ystävälle ette toki tätä omavaltaisuutta varsin ankarasti lue viaksi. Minä en toki voinut mennä pois oppimatta tuntemaan sitä rakastettavaa tyttöä, joka rakkaalle ystä-

välleni Adalle on niin suureksi lohdutukseksi ja onneksi!“

Kalpeana, vavisten ja kuitenkin suloisena hämiläänkin seisoj kreivitär Gabriella kreivitär Bentinckin edessä, joka hellätuntoisen liikutuksen katseilla häntä katseli.

Eipä ollut ihme että nuo suloiset, hienopiirteiset kasvot, tuo kullankeltainen lomea tukka, tuo neitseellisen ihanuuden ja ylevän kauneuden ympäröimä tarunomainen ulkomuoto olivat valloittaneet hänen poikansa sydämen ja mielen ja että tuo syvä, kysyvä katse noissa tummissa silmissä seurasi häntä mihin ikään hän meni.

Johan äiti itsekin, tuo elämän viisastuttama ijakäs rouva, heti ensi silmäyksellä oli voitettu.

Ja rouva von Bentinck oli kyllin rehellinen myöntääksensä sen itsellensä — kuinka ääretön helpotuksen tunne yhtyi siihen käsitykseen, että kaikki tämä sulo ei kuulunut jollekulle porvarilliselle neiti Sternille, vaan kaunisti kreivitär Sternfelsiä.

Kuinka oikein olikaan Horst Bentinckiä ohjannut hänen tunteensa.

„Kaikki hänessä on aatelista ja jaloa“, oli hän sa-

nonut. „Suloinen viehättävä lapsi hän on huolimatta kaikesta vakavasta viisaudesta hänen puhessaan.“

Hän oli tosiaankin suloinen viehättävä tyttö; mutta myöskin — vaikkei Horst sitä tietänyt — uhrautuvainen, velvollisuutensa tunteva toimelias henkilö. Hairahtumatta, pitämättä lukua omasta hyödystä, oli hän itse kärsien kulkenut sitä tietä, jota hän piti ainoana oikeana. Olipa hän omalta sydämensä onnetakin, joka alkoi orastaa, kieltänyt tilan kun hän sitä piti velvollisuutenansa. Hänen itsensä määräämä elämäntehtävä oli sovittaa isänsä rikos ja palkita mitä tämä oli rikkonut ja tähän tehtävään hän oli antautunut täydellä nuoruuden uljaalla sankarimielellä; valittamatta, itsensä kieltäen ja tuntien päämääränsä oli hän taistellut oikean sankarin veroisena. —

Rouva von Bentinck olisi mieluummin kiertänyt käsivartensa tuon vapisevan tytön vartalon ympäri ja painanut tuon vaaleahiuksisen pään rintaansa vastaan.

Mutta vanhan iso-äidin läsnäolo vaati hänet hetkiseksi hillitsemään mielensä.

Hän lausui sen vuoksi moniaita kohteliaisuuksia vanhalle rouvalle, ennenkun hän käänsi katseensa

vakavasti nuoreen kreivittäreen ja virkkoi leikillisesti:

„Kuulkaapas, rakas Teidän ylhäisyytenne, voisittehan minulle osottaa sen suosion, että jättäisitte kreivitär Gabriella hetkiseksi minun huostaani. Minulla olisi suoritettava toiselle henkilölle eräs asia, jossa minä tarvitsen välttämättä naishenkilön arvostelua avukseni.“

Rouva von Bentinck näki miten nuori kreivitär taas menetti koko mielen ryhtinsä, kuinka tämä ojensi kätensä eteenpäin ikäänkuin hänen täytyisi torjua jotain vallan hirvittävää.

Mutta hän ei kääntänyt työstä pois aaterikas-ta, puhtainta hyvyyttä säteilevää silmäänsä, ja katse noista sinisistä silmistä, jotka olivat niin yhtäläiset kuin hänen omat silmänsä, vaikutti nuoreen kreivittäreen harvinaisen lohduttavasti ja rauhottavasti.

Ajatus että hän tuolle rakkaalle rouvalle voisi tehdä jonkun vaikkapa vähäisenkin palveluksen, ilahuttava toivo, että hän voisi jonkun hetkisen viettää tuon rouvan seurassa, lieenee kai ollut omansa karkottamaan ne arvelut ja rauhottomuutta synnyttävät mietteet jotka syntyivät siitä että hän tunsu syyllisyyttä

mieleessään.

Eihän kreivitär tietänyt mitään muuta kuin että Gabriella oli hänen nuoruuden ystävänsä lapsenlapsi. Mahdotonta oli, että hän aavisti mitään siitä salaisuudesta, joka häntä painosti ja joka Gabriellan mielestä näytti olevan melkein kuin petos ja vääryys jalloa rouvaa kohtaan kun tämä noin hyväntahtoisella silmäyksellä häntä katseli.

„Jos tahdotte, rouva kreivitär, odottaa pari minuuttia, sanoi hän kohteliaasti, niin minä heti kohta tulen takaisin.“

Ei kestänyt tosiaan monta minuuttia ennenkun hän jälleen astui vanhojen rouvain luokse.

Kreivittären koko sydän sykki riemusta ja ihastuksesta häntä kohtaan kun hän tuossa seisoi kauniina ja hoikkana hänen edessään.

Orvokin värinen soma hattu keinui hänen loistavilla hiuskiharoillaan, Ihmeteltävän somasti kaarentui hoikka kaula tumman turkkikauluksen yli. Kun hän niin nopeasti; kiiruhti muuttamaan pukua, oli hänen poskipäihinsäkin kohonnut punaset kukkaset.

Ajatellessaan että hän voisi tuon ihanan miellyttävän kaunottaren laskea oman poikansa syliin, tuns

tuo voimakas lujatahtoinen rouvakin pelosta värisevää iloa.

„Sydämellisesti kiitän Teitä, rakas Ada“, lausui hän vanhalle isoäidille jäähyväisiksi, „kun uskotte nuoren kreivittären minun huostaani. Varmassa turvassa minä hänet lähetän Teille takaisin!“

Rouva Steinchenin ystävällisetpyöreät kasvot säteilivät kun hän näki „nuoren armon“ menevän yhdessä kreivittären kanssa. Hänen mielestään tuntui siltä, kuin tuolta kauniilta hyväntahtoiselta rouvalta tulisi pelkkää hyvää hänen kreivittärellensä.

Ääneti olivat naiset astuneet rappukäytävää alas. Vaan kun he olivat tulleet vaunujen turvalliseen piiloon, niin rouva von Bentinckin itsensähillitsemiskyky loppui. Sydämen pohjasta paisuvalla herttaisuudella hän sulki nuoren tytön syliinsä.

Gabriella oli ponnistaen kaiken tahtonsa lujuuden saanut tunteensa hillityksi tulvimasta esiin, mutta tämä oli hänelle liikaa. Kun hän ajatteli kuka tuo nainen oli, joka noin äidillisellä hellyydellä häntä veti puoleensa, niin murtui se jäykkä kuori, jonka hän oli vahvistanut lämpivästi sykkivän nuoren sydämensä ympäri.

Antaen lohdutusta ja helpotusta murheelliselle sydämelle alkoi hänen silmistään vuotaa kyyneleitä.

Rouva von Bentinck kietoi uudelleen käsivartensa hänen ympärillensä ja painoi hänen päänsä rintaansa vasten.

„Itkekää vaan rakas lapsi. Itkekää, minä tiedän miten hyvää se tekee, kuinka se helpottaa raskasta sydäntä. Mutta tämän ainoan kerran minä tahdon nähdä kyyneleitä Teidän rakkaissa silmissänne. Nyt ovat jo itkun, taistelun ja puutteen pätvät päättyneet. Jo on saapunut voiton ja palkkion aika! Uljaasti olette taistelleet, Te rohkea kelpo tyttö. Sentähden saattekin nyt omassa itsessänne kokea, että meidän yläpuolellamme hallitsee Herra, joka kaikkien kyyneleet näkee ja joka lausuu: „Ahdingon aika on ohitse. Nyt on ilo ja onni kannettava.“

Kuullessaan sellaista lohduttavaa puhetta ja pehmoisten, lempeiden rakasten käsien hyväillessä Gabriella pian rauhottui.

„Suokaa anteeksi rakas kreivitär!“ änkytti hän tuskaallisesti hämillänsä. „Eihän minun tapani ole kuluttaa aikaani itkien ja huokaillen. Mutta isäni kuoltua on nyt ensi kerta kun joku minulle puhelee noin ys-

tävällisesti, noin äidillisesti. Se minut sai noin liikuttetuksi! Äidin rakkaus! Sitä en ole koskaan oppinut tuntemaan, en ole milloinkaan tuntenut äidin suudelmaa!“

„Rakas lapsi, vastedes ei Teiltä ole puuttuva kumpaakaan. Antakaa vaan kultakutrisen pääänne levätä minun rintaani vastaan. Luottakaa minuun niin kuin omaan äitiinne; sanokaa minulle kaikki mikä Teidän nuorta sieluanne painaa. — No, äänettömäksikö jäättekin Gabriella? Ettekö voi tuntea luottamusta minuun, ettekö voi hiukan paljastaa sitä salaisuutta, joka on tehnyt poskenne kalpeaksi ja kauniit silmänne surullisiksi.“

„Salaisuuttako? Rouva kreivitär!“ virkkoi kreivitär Gabriella hämmästyneenä. „En minä tiedä mitään salaisuutta, ei minulla ole mitään uskottavaa. Minua ei mikään rasita — — ei tosiaankaan!“

„Ihanko totta? No se minua ilahuttaa rakas kreivitär. Mutta sittepä täytyy meidän myöskin kuivata kyynleet. Minun poikaparkani, Horst, on todellakin ansainnut, että hänelle näytämme tulijaisiksi iloiset kasvot! Neljä tuntia hän jo odottaa sitä onnea, joka äidin pitäisi tuoda hänen syliinsä.“

Nuori tyttö katsoi kreivitärtä ikäänkuin tämä puhuisi sekavia juttuja.

„Rouva kreivitär — — minä en ymmärrä — — — en voi käsittää — — Horst — — Teidän poikanne — — minä — — mistä Te tiedätte — —“

Ikäänkuin apua etsien hän katseli ympärillensä vaunuissa. Hän kohtasi kreivittären leikillisesti kiusottelevan, mutta rajattoman hellän katseen.

„Jaa, jaa, minä tiedän paljonkin. Te pikku salaisuuksien sepittäjä! Ei niin salaa mitään tehdä, ettei sitä kerran ilmi nähdä.“

„Mutta kuinka saitte tietää? Miten se on mahdollista, että —“

„Kuinkako minä sain sen tietää?“ vastasi kreivitär vetäen syliinsä tuon vapisevan tytön. „Niin, lapsikulta, se taas on **minun** salaisuuteni! Yhden asian vaan, tahtoisin Teille Gabriella sanoa ja minun täytyy se sanoa: Totisesti, minä en olisi epäröinyt painaa Ella Stern poikani sydäntä vastaan. Mutta kun minä tulin huomaamaan, että nuori taisteluhaluinen itsensä kiusaaja, oikein parasta lajia vaimojen seassa, joka jättäen syrjään kaikki omat toiveensa kulki kieltämyksen koleata polkua, ainoastaan sen vuoksi kun

hän luuli tämän edistävän hänen onneansa — että tämä oivallinen itsensä uhrautuva henkilö oli Gabriella Sternfels, rakkaan nuoruudenystäväni lapsenlapsi, niin silloin tunnen sellaista iloa, että minunkin vanha sydämeni siitä värisee. Mutta nythän olemme perillä, rakas lapsikulta. Tuolla ylempänä on eräs henkilö, jota kalvaa huoli ikävöidessään Teidän lempeätä katsettanne, Teidän ystävällistä puhettanne, joka kuukausia ei ole ajatellut, ei ole tietänyt eikä muuta tahtonut kuin Teitä — ettekös voisi saada itseänne pakotetuksi osottamaan hänelle hiukan sydämellisyyttä?“

Gabriella painoi hehkuvat kasvonsa kreivittären olkapäätä vastaan.

„Armollinen rouva, Te olette tosiaankin hyvin armollinen!“ nyyhkytti hän.

„Ehkäpä Tekin joskus olette edes hiukan ajatellut minun onnetonta poikaparkaani?“

„Horst Bentinck oli kaikin päivin ajatuksissani, öisin unelmissani; muisto hänestä oli ainoa sieluani virkistävä seura — — —“

„Voi Teitä, rakas, hupakko lapsikulta! Ja sitte annatte hänen mennä matkaansa saamatta edes hiuk-

kaista toivon kipinää, nimitätte itsenne „rouvaksi“, ainoastaan pidättääksenne hänet kaukana luotanne? Karkotatte pois tyköänne uskollisimman kaikista ritareista vielä viikkokausia harhailemaan tässä tutkimattomassa jättiläiskaupungissa?”

„Enhän minä tuntenut **Teitä!**“ virkkoi kreivitär Gabriella. „En tietänyt, että Te olette jalosydämisin ja oivallisin kaikista äideistä! Kuinka minä olisin rohjennut toivoakaan, että rouva von Bentinck milloinkaan lausuisi tervetulleeksi „hullun kreivin,“ vararikkoisen itsemurhaajan tytärtä: Voi, tiedättehän miten ankaran tuomion ihmiset ovat lausuneet onnettomasta isävainajastani!“

„Vaikka hän rikkoikin, niin hän tosiaan kärsi kyliksi raskaan rangaistuksenkin. Vapaaehtoisesti hän luopui elämästä ja rakkaista omaisistaan joutuaksensa Korkeimman tuomion eteen. Meidän tehtävämme ei ole häntä tuomita. Mutta nyt, rakas tyttöni, rohkeutta! Niin uljaasti olet kaikkea kärsimystä katsonut vasten silmiä, käytkö nyt noin neuvotonna onneasi vastaan?“

Hellätuntoisesti johti rouva von Bentinck värisevää ja ujusti punastuvaa tyttöä noita leveitä, kirk-

kaasti valaistuja portaita myöten yläkerrokseen.

Kun he olivat tulleet hänen poikansa huoneen oven eteen, niin hän koputti ovelle. Sekunnin ajan vaan viipyi, niin — ovi avattiin selki selälleen — — Kuului puoleksi tukahtunut, epäselvä riemun huudahdus — Kreivitär lykkäsi lempeästi tuon levottomasti vastustelewan tytön sisälle —

Ovi suljettiin hiljaa — —

Tässä tilaisuudessa, jolloin he jälleen kohtasivat toisensa, kun tällä hetkellä syntyi lempeä herttainen keskustelu heidän kesken, niin **äitikin** oli tarpeeton olemaan saapuvilla.

